

Cena za mír, který se odkládá

Kolumbijský prezident Juan Manuel Santos zakusil během jediného týdne nejsmutnější porážku i největší vítězství kariéry.

NÁZORY A KOMENTÁŘE

str. 19

Milionové otázky

Obří projekt plynového zásobníku položil už dvě firmy z CE Group Ladislava Drába. Pád provázejí nejasnosti.

BYZNYS

str. 13

● CZK/EUR • 27,020/0,000 Kč ● CZK/USD • 24,249/-0,093 Kč ● PX • 885,72/-0,41% ● EURO STOXX 50 • 3 000,57/-0,70% ● ZLATO • 1256,22 \$/+0,18%

KOMENTÁŘ: ANTIBABIŠ V KRAJÍCH NEMÁ SMYSL / str. 18

Krátce

U pražského hlavního nádraží vyroste hostel

Dlouholetý matador sázkařského byznysu Petr Zámečník vybuduje s pomocí studia Morix známého architekta Jaromíra Pizingera za 300 milionů korun velký hostel a byty. **str. 12**

Vývozci berou posílení koruny vážně

Exportéři se začali bát silné koruny a snaží se hodnotu svých budoucích vývozů zajistit. V bankách však narazili. Náklady na měnové zajištění vzrostly natolik, že se jim pojistka proti uvolnění české měny nevyplatí. **str. 14**

Amazon prudce roste, investoři věří vizím

Akcie Amazonu vzrostly za šest měsíců více než o třetinu. Stojí za tím prudká expanze a uvádění nových „revolučních“ služeb. Experti varují, že je firma drasticky nadhodnocena. **str. 16**

přečtěte si:

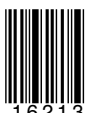
SPECIÁL

Domácí spotřebiče:
Spotřeba,
energetické
štítky a recyklace

Velká sklizeň

Kresba: Břetislav Kovářik

9 771803 454307 1 6213

VOLBY 2016 / str. 2-10

Foto: E15 Anna Vacková 2x

VÍTĚZ VOLEB. Nejvyšší počet získaných mandátů však nutně neznamená i úspěch při sestavování koalic v jednotlivých krajích. Stejně tak tomu je i u senátorů, kde voliči nakonec mohou dát svůj hlas konkurenci.

Andrej Babiš je na koni, ANO bude kontrolovat i většinu krajů

■ ANO je vítězem voleb. Socialisté udrželi jenom dva kraje, jejich výsledek je o osm procent horší než před čtyřmi lety. Babišovo hnutí má i nejvíc finalistů v senátních duelech. Faktickým poraženým krajských voleb jsou ale komunisté, odešla od nich polovina voličů. V regionech už začala jednání o složení budoucích vlád, formují se aliance „všichni proti Babišovi“.

Jana Havligerová

Andrej Babiš, podle číselných výsledků, střídá na pozici toho, kdo ovládá kraje, předsedu socialistů Bohuslava Sobotku. Podle šéfa ČSSD lidé rozhodli, že po osmi letech chtějí ve vedení krajů změnu. Personální zemětřesení ve straně neočekává a neobává se, že by spolustraníci vyžadovali jeho hlavu. „Strana nepotřebuje personální hádky, které by nahrály hnutí ANO,“ prohlásil. Nejbližším cílem sociální demokracie bude zisk hejtmanských postů alespoň v Jihočeském kraji a na Vysočině, kde vyhrála.

Hnutí ANO sice získalo devět krajů, neznamená to ale, že bude mít také devět hejtmánů. Částečně se naplňuje Babišova obava, že po volbách se ostatní politické subjekty spojí proti jeho straně. Taková vládnoucí koalice už se zformovala v Královéhradeckém kraji, podle předběžných zpráv o tom, jak obejít babišovce, uvažují také na Plzeňsku, v Pardubickém a Středočeském kraji.

Babiš hned po volbách avizoval předběžnou opatrnost: „Není náš cíl mít devět hejtmánů, chceme hlavně vědět, jak se v krajích přerozdělují peníze,“ konstatoval. Jsou ale i kraje,

například Olomoucký, kde se první ANO rychle dohodlo s druhou ČSSD a nyní už jenom hledají partnery do počtu.

Vyjednávání, kdo s kým bude vládnout, budou složité. Politická scéna se dál atomizovala, do zastupitelstev se dostalo nebyvale

mnoho politických subjektů. Například v Jihomoravském kraji uspělo devět stran a hnutí, fakticky je to ale čtrnáct různých uskupení. V dalších regionech poslali voliči do zastupitelstev šest až osm stran a hnutí.

Těžkým zklamáním jsou volby pro KSČM, kterým vo-

liče přebralo ANO. Naopak, nečekaně se prosadil Tomio Okamura. Koalice Svoboda a přímá demokracie a Strana práv občanů prorazila v deseti krajích. Šance, že by její členové zasedli v krajských radách, je však prakticky nulová.

Krajské volby byly už předem chápány jako test síly největších vládních soků, ČSSD a ANO. Výsledek plebiscitu naznačuje, že lepší startovní pozici do nadcházejících sněmovních voleb by mohlo mít Babišovo hnutí. Přesto ANO získalo pouhou pětinu hlasů, a to znamená, že mu fandil jen každý šestnáctý volič. Tři vládní strany – ČSSD, ANO a KDU-ČSL – v krajských volbách dohromady získaly 43 procent hlasů, to dává kabinetu jistotu stability, a tato formace s nejvyšší pravděpodobností dovládne do konce volebního období. Nervozita vládních partnerů a jejich spory se však budou stupňovat s blížícími se parlamentními volbami.

ANO SLAVÍ. Ve volebním štábu hnutí ANO vládli po vyhlášení výsledků voleb opatrný optimismus.

Na jihu vyrostl Sobotkovi zdatný protivník

■ Jihočeský kraj byl spolu s Vysočinou jediným, kde sociální demokraté dosáhli volebního vítězství v krajských volbách.

Jan Šindelář

Hejtman Jiří Zimola působil v sobotu večer uvolněně. Do česko-budějovického sídla sociální demokracie dorazil jako vítěz voleb, kterému se potřetí za sebou podařilo obarvit kraj do oranžova. V košili a džínových kalhotách usedl v ležérní póze na stůl a s úsměvem začal odpovídat novinářům. Kontrast s televizní kožeností partajních lídrů na obrazovce za ním byl dokonalý. Zvážněl ve chvíli, kdy padly první otázky na celostátní debakl socialistů. Podle Zimoly strana selhala hlavně v málo energické prezentaci úspěchů vlády. Ty prý jsou nepochybné. „Je otázka, proč to lidé neocenili při krajských volbách. Při volbách, které svým způsobem byly lakmusovým papírkem této politiky. Budeme si to asi muset vypovídat na centrální úrovni,“ řekl hejtman, který získal téměř deset tisíc preferenčních hlasů. Z lídrů vítězných stran jej předhlonil pouze Jiří Čunek (KDU-ČSL) na Zlínsku.

Zimola tak o víkendu výrazně zpevnil svou regionální základnu a po krachu Michala Haška na jihu Moravy se stal nejvýraznější tváří vnitrostranické opoziční kliky, známé od takzvaného lánského puče. „V žádném případě teď nechci zvedat prapor do boje a proti předsedovi sociální demokracie. Ale myslím si, že i jemu a jeho spolupracovníkům je jasné, že po tomto výsledku bychom se měli zamyslet,“ říká Zimola.

Otázka na vstup do nejužšího vedení strany (případně útok na místo nejvyšší) zrovna nemiluje, o případné kandidatuře alespoň na místopředsedu příští rok prý sám ještě nemá jasno. „Chtěl bych vyvrátit všechny možné zkažky, které musím o sobě číst, že snad vyhlašuji, že chci být místopředsedou,“ řekl v sobotu. Bude prý rád, když ho grémium bude zvát jako poradní hlas z regionu.

Nikdy neopomene zdůraznit, že jihočeští socialisté jednají autonomně bez instrukcí z Lidového domu, vždy ale v souladu s dlouhodobým programem strany. To se projevilo třeba v otázce církevních restitucí a jejich zdanění. Zimola to vytáhl jako jednu z karet kampaně, což bylo proti mysli předsedovi Bohuslavu Sobotkovi, který musí brát ohledy na koaliční lidovce. V jižních Čechách to

ale rezonuje, protože řadu obcí požadavky církví nemile překvapily.

Hejtman se rovněž nerozpákoval hovořit o nebezpečích plynoucích z migrace a netají se ani náklonností k prezidentu Zemanovi. Podle Zimoly by proti němu ČSSD neměla stavět vlastního kandidáta. To vše vyjevil v předvolebním letákovém rozhovoru s režisérem Zdeňkem Troškou. Ukázal přitom jistou míru vkusu, když za svůj nejoblíbenější Troškův film označil Botu jménem Melichar.

Zimola v osobním styku nepostrádá charizma. Vysoký štíhlý sportovec je vždy dokonale oblečený, usměvavý a výřečný. Není slovně agresivní a dokáže ocenit politického soupeře. Vyjádřil například respekt k síle Tomáše Jirsy (ODS) v klání o Senát v česko-krumlovském obvodu. I když jsou mu cizí témata takzvané nové levice, kterou ve straně reprezentuje například Jiří Dienstbier, není to ani typ starého polooutyhlého socdemáka v nepadnoucím saku.

Suchému a úřednímu Sobotkovi se na jihu vzmáhá zdatný soupeř, který umí voliče zaujmout. Alespoň jeho Jihočeši mu rozumějí. Není tak vyloučeno, že jej strana vytáhne jako poslední trumf proti hnutí ANO i na celostátní úrovni.

Foto: ČTK

JIHOMORAVSKÝ PROPADÁK. Hejtman kraje Michal Hašek byl zvyklý na volební vítězství. Tomu je konec.

Hašek prohrál, z politiky ale odejít nechce

Jeden z nejzkušenějších matadorů ČSSD, už dvakrát zvolený jihomoravský hejtman Michal Hašek, podlehl politikou dosud nepolíbenému řediteli Městské policie Brno Bohumilu Šimkovi (ANO). Hnutí Andreje Babiše si splnilo jeden z hlavních cílů voleb, kterým byla právě Haškova porážka. Socialisté skončili na jižní Moravě třetí.

„Přesto si myslíme, že máme takový volební výsledek, abychom se účastnili koaličních jednání. Budu dál členem ČSSD a v jejím oranžovém tričku se budu snažit prosazovat její ideály,“ prohlásil Hašek.

Ostřílený šíbr zůstává členem vyjednávacího týmu partaje. Řekl, že bez něj nemůže jít do koalice. Šímek by naopak s ČSSD spolupracoval, avšak bez Haška. Stejný postoj zaujaly i TOP 09, Zít Brno, Zelení a Piráti. Naopak KDU-ČSL, která s Haškem vládne osmým rokem, ani komunisté a ODS spojení s ním nevyhloučili. Spolu s ČSSD mají nyní v 65členném zastupitelstvu 35 hlasů.

Přesto se zdá, že Hašek asi jako hejtman skončí. Na druhé straně není vůbec jisté, zda ho Šímek vystřídá. /tlo/

Krátce

ANO dostane nejvíc peněz za mandáty

Za mandáty získané v krajských volbách dostane nejvíc peněz hnutí ANO. Se svými novými 176 krajskými zastupiteli mu bude náležet roční příspěvek od státu 44 milionů korun.

Nejvyšší účast byla v Čile

Zhruba 94 procent voličů, tedy 15 ze 16, přišlo hlasovat v Čile na Rokycanskou. Byla to jako tradičně nejvyšší účast v letošních krajských volbách. Nejnižší – pětiprocentní – byla v Čechovicích na Domažlicku, kde přišli hlasovat jen tři z 63 voličů.

Nejvíce preferenčních hlasů získal Čunek

Lídr lidovců Jiří Čunek získal 14 468 preferenčních hlasů, což bylo nejvíce jak ve Zlínském kraji, tak i v celé České republice. Zlínský kraj je jediným v republice, kde lidovci triumfovali.

Ženy mají pětinový podíl v zastupitelstvech

Pětinový podíl v krajských zastupitelstvech si v letošních volbách udržely ženy. Zatímco v předchozích volbách získalo zastupitelský mandát 134 žen, po letošních volbách jich bude 137 a budou tak tvořit 20,3 procenta zastupitelů. /čtk/

NAKROČENO VÝŠE. Jihočeský hejtman Jiří Zimola si svým vítězstvím v krajských volbách posílil svou pozici ve straně.

Foto: ČTK

Poslední varování

■ Hlasy, které ubyly sociální demokracii a komunistům, posbíralo hnutí ANO. Nejloajálnější voliče mají lidovci. Právce neuspěla, strmý odliv voličů nejvíc pocítila TOP 09.

Jana Havligerová

Krajské volby je s přehledem možné označit za poslední varování pro tradiční partaje. Velká většina lidí, která jim dala hlas v posledních sněmovních volbách, v nyníjších regionálních

preferovala jiná uskupení. Hodně přemýšlet musí ČSSD. Její předseda, premiér Bohuslav Sobotka, sice již před volbami, v rozhovoru pro deník E15 připustil, že dlouholetý program sociální demokracie se vyčerpá, přesto ale doufal, že strana obhájí alespoň pět krajů.

Realita je mnohem tvrdší. Ukázala, že voliče netáhne ani tradiční agenda, ani opotřebované tváře socialistů. Hledat nové cíle a nové lidi bude strana obtížné. Ultralevicové křídlo ČSSD je poměrně silné, razantním změnám cílů nenahrává ani věkové složení partaje. Sobotka přesto tvrdí, že strana musí cílit hlavně na mladé, inspirací pro nový program by podle něj mohla být témata, kterým se věnují například Piráti. Socialisté ovšem potřebují oslovit i velká města.

Vítězná ANO má také problém. Jeho výhra je nejnižší v historii krajských voleb, a rozhodně neodpovídá touze šéfa Andreje Babiše po tak absolutním ovládnutí politické scény, jaké se svého

času podařilo na Slovensku Robertu Ficovi. Hnutí nemá ani jistotu, že získá hejtmanství v devíti krajích, v nichž zvítězilo. Stále mu chybí program, v podstatě profituje z toho, že hraje roli opozice proti vládní koalici, v níž funguje. I proto se mu podařilo získat hlasy lidí, kteří v předchozích plebiscitech podporovali socialisty a komunisty.

Spokojení mohou být lidovci. KDU-ČSL ani nevyhrála, ani neprohrála. Strana díky Jiřímu Čunkovi triumfovala na Zlínsku, druhé místo vybojovala na jižní Moravě. Přesto její vedení možná čekají změny. Že si řekne o lidovství, nevy-

čuje právě Čunek. Lidovečtí strategové by také měli zvážit, jestli pro sněmovní volby nespojit síly například se Starosty. Ti si chtěli vyzkoušet, zda mohou uspět samostatně. Jejich zisk včetně pár koalic, ve kterých účinkovali, ovšem není přesvědčivý, na zrod nové autonomní politické síly to příliš nevypadá. I oni budou hledat nový svazek.

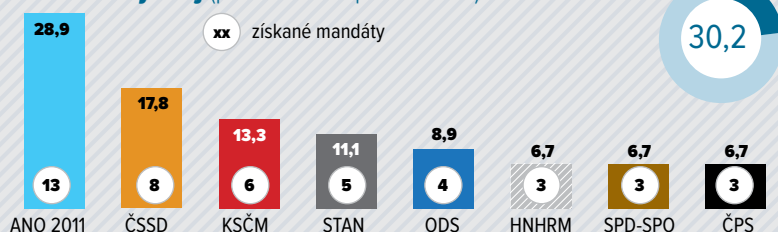
Neslavně dopadla pravice, a také KSČM. Komunisté sice skončili na třetím místě, získali však necelých jedenáct procent zastupitelů. Tedy o polovinu méně než v minulých volbách. Paradoxně si stěžují na malou volební účast, budou si však muset připustit, že nejvíc jim nejspíš uškodily námluvy s Babišem. Dá se říct – kdo by chodil ke kovářickovi, když může jít ke kováři.

Strmý pád zažila TOP 09, a možná by měla uvažovat o změnách ve vedení. ODS, zdá se, definitivně odvrátila vlastní smrt, získala deset procent však těžko může vydávat za tak grandiózní úspěch, jak se o to pokouší předseda ODS Petr Fiala.

Hnutí ANO stále chybí program, v podstatě profituje z toho, že hraje roli opozice proti vládní koalici, v níž funguje.

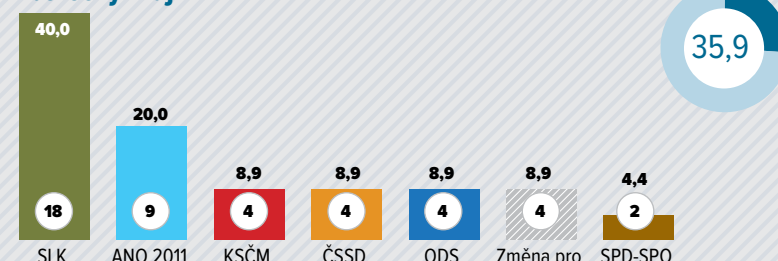
Krajské volby 2016

Karlovarský kraj (podíl hlasů v procentech)

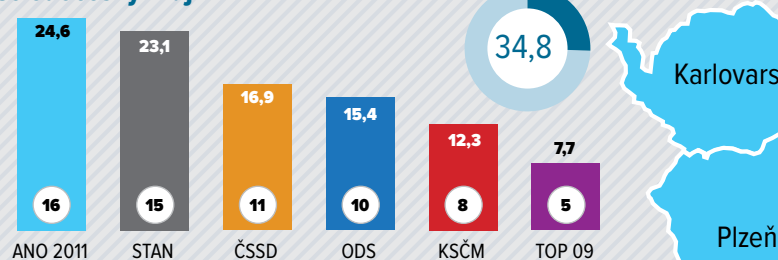
STAN – Starostové a nezávislí (STAN) s podporou KOA, KDU-ČSL a TOP 09, HNHRM – Hnutí nezávislých za harmonický rozvoj obcí a měst, ČPS – Česká pirátská strana, SPD-SPO – koalice Svoboda a přímá demokracie – Tomio Okamura a Strana Práv Občanů

Liberecký kraj

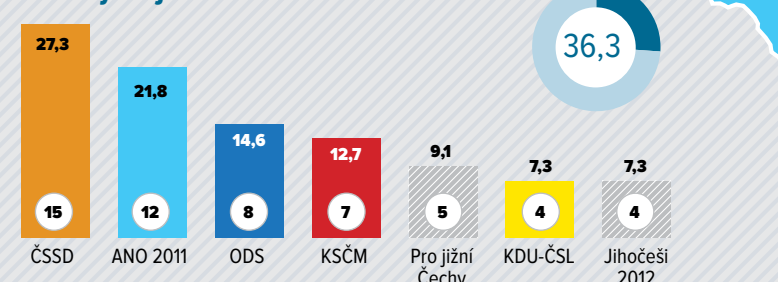

SPD-SPO – koalice Svoboda a přímá demokracie – Tomio Okamura a Strana Práv Občanů, SLK – Starostové pro Liberecký kraj

Středočeský kraj

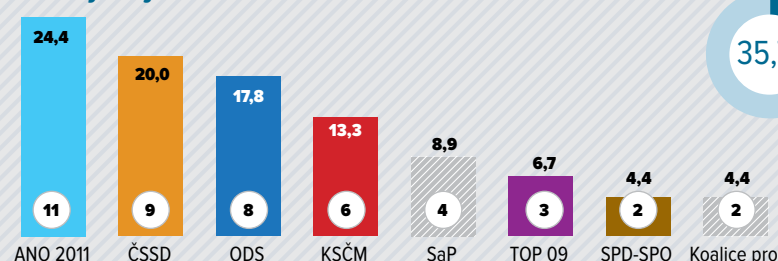

Jihočeský kraj

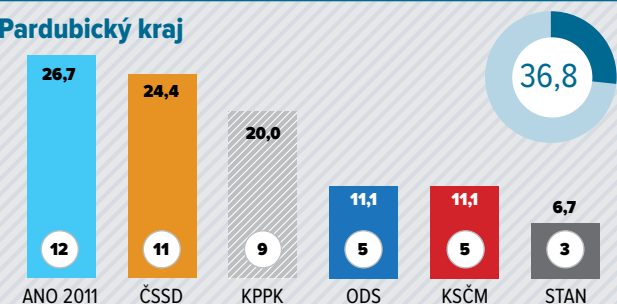
Pro Jižní Čechy – koalice Starostové, HOPB a TOP 09

Plzeňský kraj

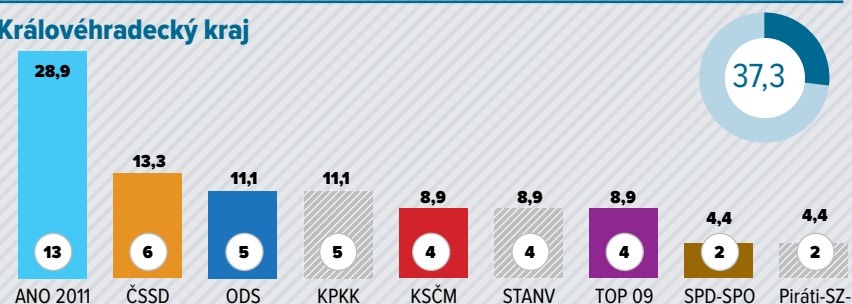
SaP – Starostové a Patrioti s podporou Svobodných a Soukromníků, SPD-SPO – koalice Svoboda a přímá demokracie – Tomio Okamura a Strana Práv Občanů, Koalice pro Plzeňský kraj – Koalice pro Plzeňský kraj – KDU-ČSL, Strana zelených a hnutí Nestraníci

Pardubický kraj

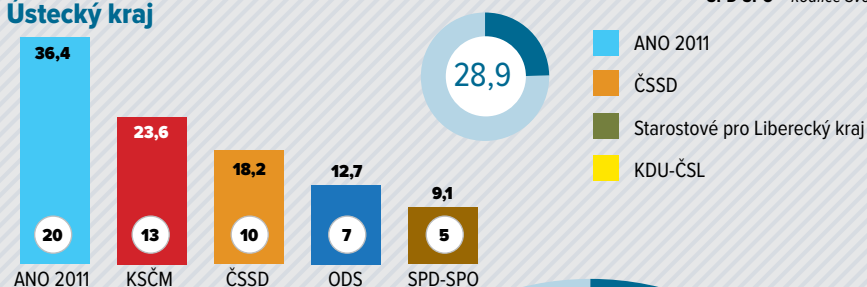
KPPK – Koalice pro Pardubický kraj

Královéhradecký kraj

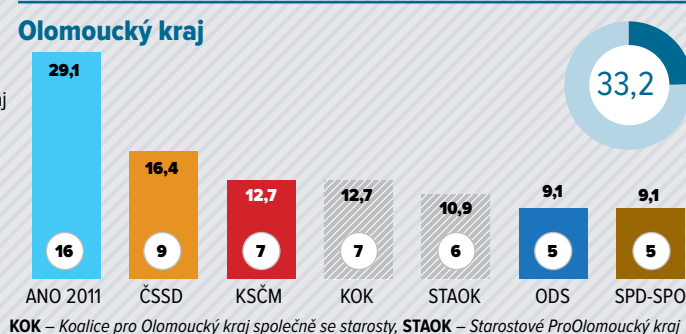
KPKK – Koalice pro Královéhradecký kraj – KDU-ČSL – Hradecký demokratický klub – Volba pro město, STANV – STAROSTOVÉ A VYCHODOČEŠÍ, Piráti-SZ-ZKK – Piráti a Strana zelených + Změna pro Královéhradecký kraj, SPD-SPO – koalice Svoboda a přímá demokracie – Tomio Okamura a Strana Práv Občanů

Ústecký kraj

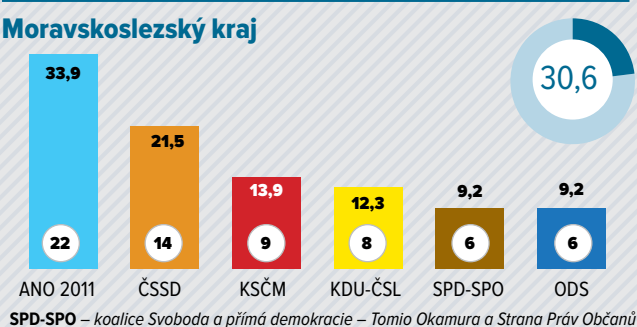
ANO 2011
ČSSD
Starostové pro Liberecký kraj
KDU-ČSL

Olomoucký kraj

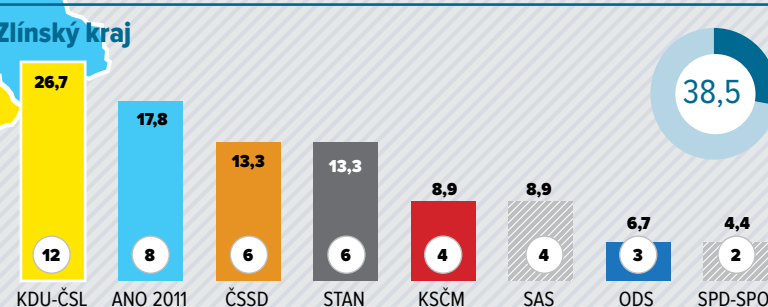
KOK – Koalice pro Olomoucký kraj společně se starosty, STAOK – Starostové Pro Olomoucký kraj

Moravskoslezský kraj

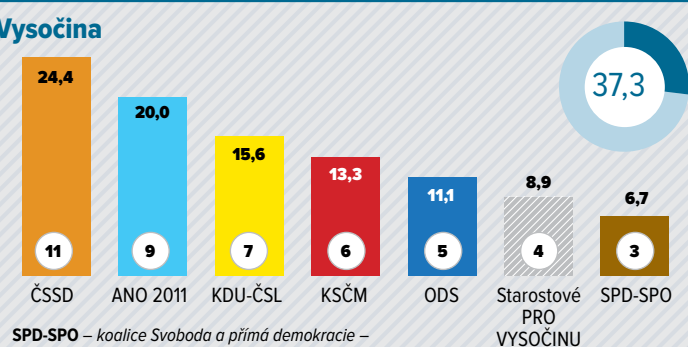
SPD-SPO – koalice Svoboda a přímá demokracie – Tomio Okamura a Strana Práv Občanů

Zlínský kraj

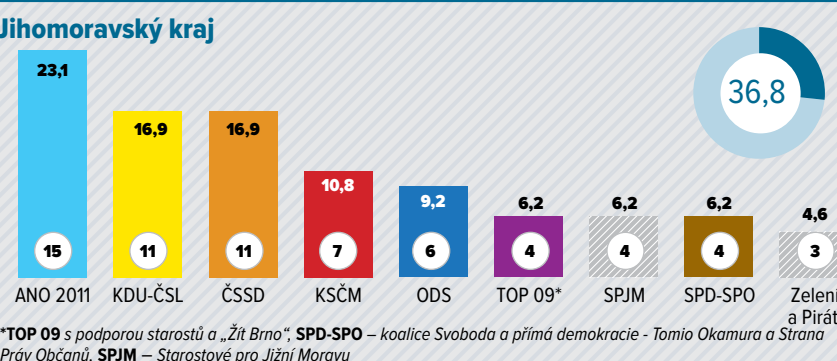
SAS – Svobodní a Soukromníci

Vysočina

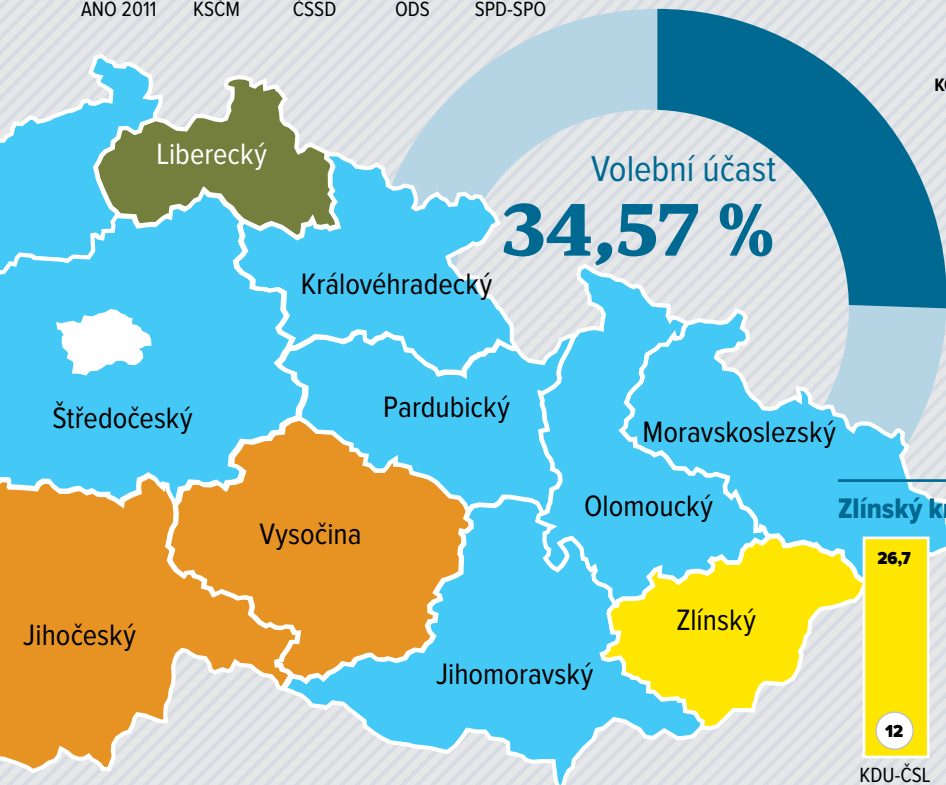

SPD-SPO – koalice Svoboda a přímá demokracie – Tomio Okamura a Strana Práv Občanů

Jihomoravský kraj

*TOP 09 s podporou starostů a „Žití Brno“, SPD-SPO – koalice Svoboda a přímá demokracie – Tomio Okamura a Strana Práv Občanů, SPJM – Starostové pro Jižní Moravu

Celebrity nezabodovaly, lidé volili spíše politiky

Foto: dtk 2x

■ Snaha stran zvýšit **klesající zájem** o volby do Senátu pomocí atraktivních **osobností** nevyšla. Až na žokeje Josefa Váňu a bývalého hokejistu Jiřího Šlégra **nikdo z celebrit do druhého kola**, které se uskuteční tento pátek a sobotu, **nepostupuje**. Uspěli spíše lidé, kteří se nepohybují na mediálním výsluní.

Pavel Otto

První kolo se čtrnácti postujícími uchazeči o křeslo senátora hladce vyhrálo ANO. Adepti ČSSD a KDU-ČSL mohou uspět v devíti obvodech. Opoziční ODS má v pomyslném ohni pět želez, Starostové čtyři a TOP 09 tři. Komunisté pohořeli.

V nejobtížnější pozici jsou socialisté a občanští demokraté, kteří obhajují nejvíce postů. Už teď je jasné, že o část přijdou. Posílit naopak mohou lidovci, kteří si samostatně nebo v koalici se Stranou zelených polepšili už v roce 2014 o sedm senátorů. Získat může i STAN. Pro vládu Bohuslava Sobotky je podstatné

to, že si v horní komoře parlamentu udrží většinu.

JASNĚ VEDE EXMINISTR PRŮMYSLU

O největší překvapení letošních senátních voleb se postaral v obvodu Frýdek-Místek někdejší podnikatel, exministr průmyslu a obchodu v kabinetu Jiřího Rusnoka a současný vládní zmocněnec pro Moravskoslezský, Ústecký a Karlovarský kraj Jiří Cieníčka (Občané spolu – nezávislí). Dostal 46 procent hlasů a zcela jistě vyhraje i druhé kolo.

Slavit mohli už minulý víkend také výřečný starosta Chrástavy Michael Canov za STAN a Starosty pro Liberecký kraj se ziskem

45 procent a ředitel pražského Gymnázia Jana Keplera Jiří Růžička v dresu TOP 09 a STAN s 42 procenty. Ten zabodoval s velkou převahou v asi nejsledovanějším obvodu, kterým je Praha 6.

SAXOFONISTA I TANEČNÍK PROPADLI

Oproti tomu fiasko zaznamenal saxofonista Felix Slovák za Stranu soukromníků v Praze 10, kde nedosáhl ani na jedno procento hlasů. V šesté městské části zase utrpěl debakl baletní mistr Vlastimil Harapes za ANO. Přestože na veřejných prostranstvích předváděl dokonce i indiánský tanec a těšil se podpoře známé-

ho herce, ministra obrany za babišovce Martina Stropnického, skončil čtvrtý za legendou undergroundu Františkem „Čuňasem“ Stárkem. V obvodu podle očekávání zcela propadl bývalý šéf Sazky Aleš Hušák.

O něco lepší práci než Harapes odvedl pro hnutí Andreje Babiše slavný žokej Josef Váňa. I když postupuje do druhého kola, v prvním ho překvapivě porazil o čtyři procentní body starosta Božího Daru Jan Horník (STAN).

Ještě větší náskok na hokejistu a olympijského vítěze z Nagana Jiřího Šlégra v barvách ČSSD má na Mostecku Alena Dernerová za Severočechy. Šlégr po-

stupuje se 16 procenty, jeho soupeřka s více než šestatřiceti. I v tomto obvodu je o vítězi už pravděpodobně rozhodnuto.

Ze známých osobností neuspěla v Ostravě za Úsvit – národní koalici ani předsedkyně Energetického regulačního úřadu Alena Vitásková.

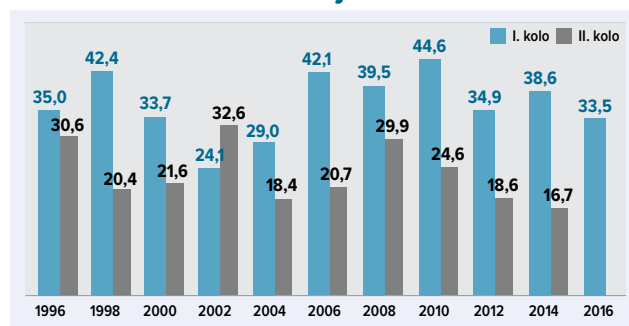
SOUBOJ O DRUHÝ NEJSILNĚJŠÍ KLUB

Druhé kolo zřejmě zamíchá rovněž pořadím senátních klubů. ANO se může stát na úkor ODS druhou nejsilnější frakcí v horní komoře. Pokud by všichni jeho finalisté tento týden uspěli, mělo by 18 senátorů.

Občanští demokraté mohou z osmi obhajovaných křesel udržet pět, měli by tak maximálně 11 senátorů. Předstihnout by je mohli i Starostové spolu s TOP 09. V jejich obnoveném společném klubu by mohlo být až 12 senátorů.

ANO však šlapou na paty KDU-ČSL a nezávislí, také oni mohou disponovat 18 zástupci. Jisté je, že bez ohledu na výsledek voleb si v Senátu udrží vůdčí postavení sociální demokracie s minimálně 23 křesly, nyní jich má třiatřicet.

Účast u voleb do Senátu od jeho vzniku

Pramen: ČSÚ

Kdo postoupil do druhého kola senátních voleb (volební zisk v procentech)

1 Karlovy Vary

23,5 19,0

Jan Horník
STAN

Josef Váňa
ANO 2011

22 Praha 10

22,8 19,8

Renata Chmelová
KDU+Pir+DPD

Jiří Holubář
TOP 09+STAN

34 Liberec

45,3 15,4

Michael Canov
STAN+SLK

Marek Vávra
ANO 2011

46 Ústí nad Orlicí

33,6 18,6

Petr Šilar
KDU-ČSL

Jan Lipavský
ANO 2011

61 Olomouc

33,2 27,6

Milan Brázdil
ANO 2011

Lumír Kantor
KDU-ČSL

4 Most

36,7 16,4

Alena Dernerová
S.cz

Jiří Šlégr
ČSSD

7 Píseň-město

18,4 17,9

Václav Chaloupek
OPAT

Dagmar Terelmešová
ČSSD

10 Český Krumlov

32,1 23,7

Tomáš Jirsa
ODS

Jindřich Florian
ČSSD

13 Tábor

17,8 17,6

Jaroslav Větrovský
ANO 2011

Jan Mládek
ČSSD

16 Beroun

23,7 16,8

Jiří Oberfalzer
ODS

Bohumil Stibál
ANO 2011

19 Praha 11

19,2 16,7

Helena Válková
ANO 2011

Ladislav Kos
KDU+SZ+HPP11

31 Ústí nad Labem

23,9 15,3

Jaroslav Doubrava
S.cz

František Holešovský
ANO 2011

43 Pardubice

27,3 15,6

Miluše Horská
KDU-ČSL+Nestr.

Jaroslav Menšík
ANO 2011

58 Brno-město

28,2 22,0

Jiří Dušek
ANO 2011

Stanislav Juránek
KDU-ČSL

79 Hodonín

28,3 24,3

Anna Hubáčková
KDU-ČSL

Zdeněk Škromach
ČSSD

Na to, jak je Praha 6 výrazně pravicový obvod, je to úspěch. Za výsledek vděčím mimo jiné svému týmu dobrovolníků. Překvapilo mě, že dnes v politice ještě toto dobrovolnictví existuje,

řekl filozof Václav Bělohradský, kandidát SZ a ČSSD

64 Bruntál

24,9 18,6

Ladislav Václavec
ANO 2011

Ladislav Sekanina
KSČM

67 Nový Jičín

33,7 19,0

Petr Orel
KDU-ČSL+SZ

Jaroslav Dvořák
ČSSD

49 Blansko

18,7 15,5

Jaromíra Vítková
KDU-ČSL

Jan Machač
ODS

70 Ostrava-město

19,5 15,4

Liana Janáčková
NEZ

Zdeněk Nytra
NK

25 Praha 6

42,3 16,7

Jiří Růžicka
TOP 09+STAN

Václav Bělohradský
SZ+ČSSD

37 Jičín

28,5 25,1

Tomáš Czernín
TOP 09+STAN

Jan Malý
ANO 2011

52 Jihlava

25,7 16,2

Miloš Vystřčil
ODS+SNK

Michal Stehlík
KDU-ČSL

73 Frýdek-Místek

46,2 16,4

Jiří Cieciála
„OSN“

Pavla Golasowská
KDU-ČSL

28 Mělník

23,3 21,3

Petr Holeček
STAN

Veronika Vrečionová
ODS

40 Kutná Hora

29,6 25,0

Jaromír Strnad
ČSSD

Ivo Šanc
STAN

55 Brno-město

19,7 18,6

Pavel Staněk
ANO 2011

Jan Žaloudík
ČSSD

76 Kroměříž

16,9 16,1

Šárka Jelínková
KDU-ČSL

Jan Hašek
ANO 2011

Druhé kolo má tři jasné favority: exministra, starostu a pedagoga

■ O **největší překvapení** prvního kola letošních senátních voleb se postarali **exministři** Jiří Cieńciała a Zdeněk Škromach. První jasně zvítězil a **křeslo senátora** má prakticky jisté už teď. Druhého favorizovali bookmakeři, avšak nijak **nezabodoval**. Na Tábořsku propadl islamobijec Martin Konvička, kandidáti protiimigračních stran neuspěli ani jinde.

Michael Canov

Druhý nejlepší výsledek má starosta Chrástavy Michael Canov (55) za STAN a Starosty pro Liberecký kraj, v obvodu Liberec získal 45 procent hlasů. O post senátora bude bojovat s majitelem pivovaru ve Frýdlantu Markem Vávrou (41) za ANO.

Canov bude usilovat o podporu kandidáta ČSSD, TOP 09 nebo ODS. Vávrů vnímá jako silného protivníka. „Má podporu Andreje Babiše, který je nejmočnějším mužem v zemi. Věřím, že kampaň bude korektní,

osobně proti panu Vávrouvi nic nemám,“ uvedl.

Známým se stal díky úspěchům v právních sporech se státními institucemi. Mimo jiné dokázal obhájit u Ústavního soudu vyhlášku o regulaci hazardu včetně videoterminálů povolovaných ministerstvem financí. Do politiky vstoupil v roce 1994, kdy byl jako nestraník za ODS zvolen do zastupitelstva Chrastavy. Od roku tam 1984 učil.

Canov, bývalý člen US-DEU a ODS, je jedním ze zakládajících členů hnutí Starostové pro Liberecký kraj a jeho prvním místopředsedou.

Jiří Cieńciała

Exministr průmyslu a obchodu Jiří Cieńciała (66) za Občané spolu – nezávislí postupuje v obvodu Frýdek-Místek do druhého kola s největším náskokem. Získal 46 procent hlasů. Jeho soupeřka, lidovecká poslankyně a zastupitelka Třince Pavla Golasowská (52), 16 procent.

Cieńciała zná ostatní kandidáty, kteří neuspěli, a s některými z nich se zkusí spojit. „Mně jde vždy o region. Jestli ti lidé budou pro něj chtít něco udělat, tak určitě budeme vymýšlet nějakou spolupráci,“ řekl. Většinu kariéry spojil s Třineckými železárnami, byl mimo jiné vedoucím oddělení robotiky (1987 až 1991), ředitelem pro vývoj

a obchod ve strojírenské divizi (1991 až 1997) a nakonec generálním ředitelem (1997 až 2011). Vystudoval systémove inženýrství na Vysoké škole báňské, kde pak externě vyučoval. Před nástupem do Rusnokovy vlády se k pedagogické činnosti vrátil, byl rektorem ostravské Vysoké školy podnikání.

Josef Váňa

Osminásobný vítěz Velké pardubické Josef Váňa (63) za ANO získal na Karlovarsku necelých devatenáct procent. Jeho sok, starosta Božího Daru Jan Horník (62) za STAN přes 23 procent.

Váňa se dlouhodobě věnuje i komunální politice, zastává funkci místostarosty v obci Chyše, kde žije. Předpokládá, že druhé kolo bude náročné. To si myslí i Horník. „Utkám se s velmi dobrým žokejem, který je také zvyklý vyhrávat. Bude těžké přeskochit ten Taxisův příkop

a doběhnout první, protože nemáme tolik peněz jako hnutí ANO 2011,“ řekl.

Váňa byl ošetřovatelem koní, pracoval jako pomocný dělník či strojník lyžařského vleku. Později byl členem Horské služby Jeseníky. Po roce 1989 působil jako žokej a trenér v německém Baden-Badenu, nyní vede vlastní dostihovou stáj.

Horník starostuje Božímu Daru od roku 1990, posledních šestnáct let

zasedá také v zastupitelstvu Karlovarského kraje. Poprvé byl zvolen na kandidátce ODA, později jako nestraník za Evropské demokratty a TOP 09/STAN. Senátorem je od roku 2004.

Jiří Růžička

S výraznou převahou 42 procent vyhrál v Praze 6 ředitel Gymnázia Jana Keplera Jiří Růžička (68) za TOP 09 a STAN. Kandidát ČSSD a Strany zelených filozof Václav Bělohradský skončil s necelými 17 procenty

za ním na druhém místě. „Pochopitelně, kdybych přesáhl 50 procent a zvítězil v prvním kole, byl bych nadšen. Jsme ale v poločase a doufám, že se nám podaří zvítězit i ve druhém kole,“ komentoval Růžička výsledky.

Krátce po jejich oznámení ho podpořil neúspěšný kandidát za ODS František „Čuňas“ Stárek.

Růžička absolvoval Fakultu tělesné výchovy a sportu Univerzity Karlovy v oboru tělesná výchova, český jazyk a li-

teratura. Od roku 1978 učil na Gymnázium Jana Keplera, kde je už od roku 1990 ředitelem. Do komunální politiky vstoupil, když byl jako nestraník za TOP 09 zvolen v komunálních volbách 2014 zastupitelem šesté městské části.

Jan Mládek

Ve vyrovnaném souboji bude na Tábořsku hájit barvy sociální demokracie ministr průmyslu a obchodu Jan Mládek (56). Se ziskem přes 17 procent skončil o 88 hlasů na druhém místě za učitelem a starostou Mladé Vožice Jaroslavem Větrovským (48) za hnutí ANO.

Mládek neúspěšně kandidoval do Senátu už před šesti lety. Pokud nebude zvolen ani tentokrát, rezignuje na vládní post. „Napíšu dopis předsedovi strany a dám funkci k dispozici. On rozhodne, jestli mám setrvat, nebo nikoliv. Nechci mu přidělovat problémy, bude to na něm,“ řekl.

Mládek začínal v devadesátých letech minulého století jako poradce ministrů, pak byl náměstkem ministra financí či viceguvernérem Mezinárodního měnového fondu za Českou republiku. Tři roky byl poslancem a pak šéfem rezortu zemědělství.

Větrovský byl do zastupitelstva v Mladé Vožici poprvé zvolen v roce 1998 jako nezanímaník na kandidátce ČSSD, v následujících volbách úspěšně kandidoval na nezávislých kandidátkách. Starostou města je už třetí volební období.

V prvním kole senátních voleb na Tábořsku propadl islamista Martin Konvička, člen Alternativy pro Českou republiku. Podobně dopadli kandidáti protiimigračních stran i jinde.

Zdeněk Škromach

Bookmakery favorizovaný exministr práce a sociálních věcí Zdeněk Škromach (59) bude v dresu ČSSD obhajovat na Hodonínsku senátní post nečekaně ze druhého místa. Získal 24 procent hlasů, zatímco starostka Ratiškovice Anna Hubáčková (59) za KDU-ČSL osmadvacet.

„Hlasů mohlo být víc. Druhé kolo je specifické, často bývá nízká účast. Přijďte volit,“ vyzval své sympatizanty Škromach. Senátorem a místopředsedou horní komory parlamentu je od roku 2010. V minulosti byl opakovaně místopředsedou sociální demokracie, na funkci rezignoval po utajované schůzce s prezidentem Milošem Zemanem v Lánech.

Hubáčková působila řadu let jako úřednice. V devadesátých letech vedla odbor životního prostředí Okresního úřadu v Hodoníně, pak se stala šéfkou odboru životního prostředí krajského úřadu Jihomoravského kraje. Tam pracovala až do svého vstupu do politiky v roce 2014.

Stranu připravil

Pavel Otto

260127/13

INZERCE

PŘIPRAVENÍ NA ZIMNÍ NÁSTRAHY.

Zimní servis Volkswagen.

Využijte výhodnou aktuální nabídku Originálních dílů Volkswagen®, Originálního příslušenství Volkswagen®, zimních pneumatik s bezplatnou zárukou PneuGarance, výhodných servisních úkonů a sezonní servisní prohlídky v našem autorizovaném servisu Volkswagen a na zimní nástrahy budete dokonale připraveni.

Naše výhodná nabídka platí do 30. 12. 2016.

Zimní servisní prohlídka:

299,-

Aby Váš Volkswagen zůstal Volkswagen.
Volkswagen Service.

Volkswagen

Váš servisní partner Volkswagen Porsche Praha-Prosek

Liberecká 12, 182 00 Praha 8

Tel.: +420 286 001 711, e-mail: info.prosek@porsche.cz, www.porsche-prosek.cz

Je to tak napínavé, že ani ty řízky nemizí

Andrej Babiš ANO

Koukám teď tady na tyhle obrázky z kampaně a chci vám říct, že žijeme v nádherné zemi. Jsem dojatý. Moc děkuju všem, koho jsem potkal, skvěle jsem s vámi pokecal. Jste úžasný. A ať jste nám to tam hodili, nebo ne, přeju krásnou sobotu.

Andrej Babiš ANO

Vítězství v devíti krajích je skvělý výsledek. Je vidět, že naši voliči jsou inteligentní. Chci vám strašně moc poděkovat za podporu.

Andrej Babiš ANO

Děkuji vám všem, co jste nás podpořili. Je to skvělý výsledek. Snad nám lidé uvěří, že to, co děláme, děláme dobře. Jsem rád, že se nenechali obelhat negativní kampaní. Chceme vyjednávat se slušnými lidmi. A nebojte, tahle vláda dovládne. Na podrazy tradičních politiků si už zvykám a na koalici nebudou mít vliv.

Andrej Babiš ANO

Výsledek přijímáme s pokorou. Nezmění fungování naší vlády. Jasně, dál budeme s ostatními stranami soutěžit, ale tahle vláda dovládne. Máme výsledky. Na krajích chceme dohlížet na to, jak se rozdělují peníze a jestli tam nevládne klientelismus. Samozřejmě v rámci vyjednávání se může stát, že někde skončíme v opozici. Cíl je ale prosadit náš program, ne mít za každou cenu devět hejtmánů. A Senát? Ten je taky důležitý, protože koalici senátoři někdy nerespektují koalici smlouvu.

Jan Mládek ČSSD

Hodil jsem svůj hlas dnes večer v Dráchově své straně, svému hejtmanovi Jirkovi Zimolovi a sobě.

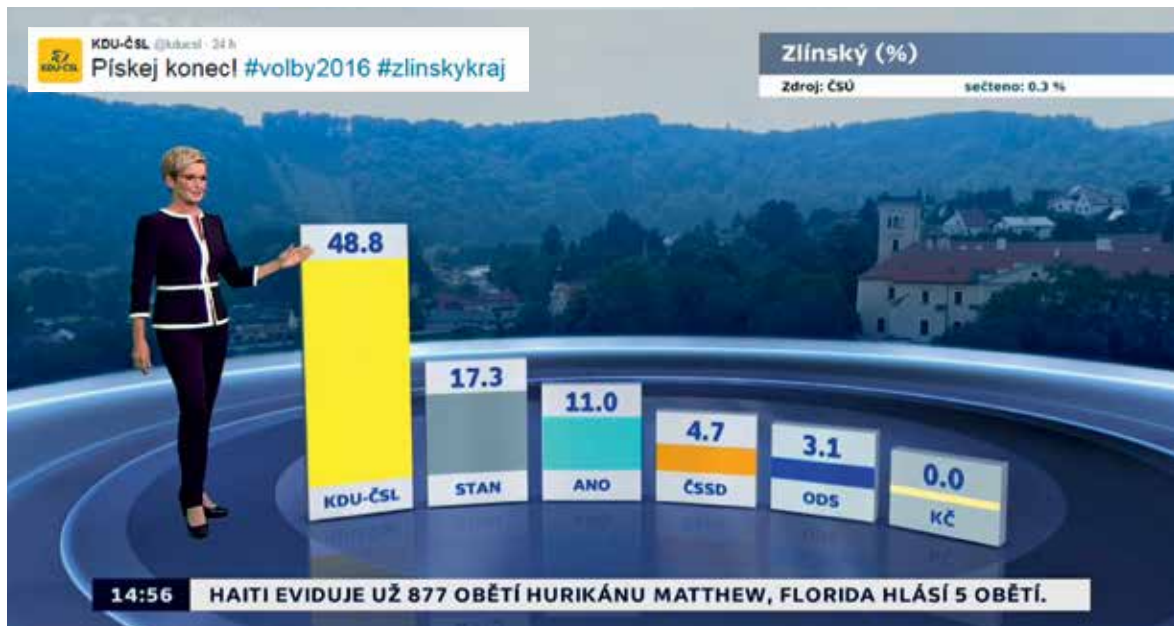
Jan Hamáček ČSSD

...odvoleno. Když něco dobře funguje, nemá smysl riskovat krok do neznáma... Držím palce Miloši Peterovi a celému týmu #cssd

Bohuslav Sobotka ČSSD

Vážím si hlasů, které ČSSD dostala. Uděláme vše pro to, abychom naše mandáty zužitkovali při vytvoření stabilních a smysluplných koalic.

Jiří Dolejš KSČM

KSČM uhájila postavení strany číslo 3 za ANO a ČSSD, ale s významnou ztrátou mandátů. Je zjevné, že Babiš přebírá voliče všem stranám, tedy i KSČM. Když ho volí chudší lidé, zjevně nešlo ani o správu kraje, ani o hlasování proti vládě. Někteří uvěřili, že úspěšný miliardář je mesiáš. Dobrou zprávou aspoň je, že tyto volby neovládá nástup xenofobních hnutí jako v jiných zemích.

Jiří Dolejš KSČM

V Bruntále v senátním obvodu postupuje kandidát KSČM Sekanina do druhého kola. Je to region, kde levice má šanci, proti němu ovšem stojí kandidát za ANO Václavec.

Jiří Dolejš KSČM

Zimola nechce válku se Sobotkou – od toho, kdo je předseda, jsou až sjezdy.

Pavel Bělobrádek KDU-ČSL

Ve Zlíne zatím dobrý

KDU-ČSL

Je to tak napínavé, že ani ty řízky nemizí.

Marian Jurečka KDU-ČSL

KDU-ČSL asi získá v krajích na svých i koaličních kandidátkách 72 mandátů. Zatím to vypadá na 63 mandátů kandidátů za KDU-ČSL. Posílili jsme.

KDU-ČSL

Celorepublikově kolem 10 % v součtu KDU-ČSL+koalice je úspěch. Fenomén Čunek a 10 našich senátorů ve druhém kole taky!

Jan Skopec ODS

U nás nízká volební účast, mladí pryč nechodí vůbec. Tak mladí, až se vyspíte ze včerejší party, žádné sociální sítě, ale k volbám! :-)

Petr Fiala ODS

Chci poděkovat všem voličům, kteří přišli k volbám a podpořili Občanskou demokratickou stranu. Výsledek potvrdil, že jsme se vrátili do pozice nejsilnější pravicové strany. ODS připravila dobrý program a nabídla kvalitní kandidáty. V tomto budeme pokračovat i v nadcházejících měsících před sněmovními volbami.

Pavel Bělobrádek KDU-ČSL

Děkuji voličům našich i koaličních kandidátů do krajů i Senátu. Přijďte, prosím, i k 2. kolu senátek příští týden! Rozhoduje opravdu každý jednotlivý hlas!

Pavel Bělobrádek KDU-ČSL

Děkuji voličům @koaliceHK za podporu. Zůstali jsme za očekáváním, i když jsem dostal nejvíce preferencí v kraji. Propříště musíme víc zabrat.

Petr Gazdík STAN

Nízká volební účast je důsledkem nízké politické kultury, lidé stranám prostě nevěří. Ale ne všechny strany na sebe útočí a podráždí se.

Miroslav Kalousek TOP 09

Právě se zavřely volební místnosti. Dovolte, abych poděkoval všem, kteří nelitovali času a projevili nám svou důvěru... Možná všichni cítíme zklamání, že jsme neposílili, ale také jsme neoslabil. Spolu se třemi kandidáty do 2. kola senátních voleb je to dobrý start pro volby do Poslanecké sněmovny 2017.

Miroslav Kalousek TOP 09

Mohu odejít. Tu otázku položím a dám o ní hlasovat (tajně). Ale nebudu před sebe nikoho „vystřikovat“. Nedůstojné pro něj, pro mě i pro naši stranu.

REKLAMACE Z POHODLÍ DOMOVA

Když reklamujete velký spotřebič,
přijedeme a vše zařídíme.

PRO DRŽITELE
VĚRNOSTNÍ
KARTY

ELECTRO WORLD

www.electroworld.cz

BEZ STAROSTÍ

U hlavního nádraží vyroste moderní hostel

Investici kolem tří set milionů korun si vyžádá projekt výstavby nového ubytovacího zařízení v Praze u hlavního nádraží. Jeho investor Petr Zámečník vydělává na prodeji hracích automatů, peníze dává i do start-upů.

Daniel Novák

Dlouholetý matador z byznysu kolem sázení a hazardu Petr Zámečník se pouští rovněž do realit a hotelnictví. Podnikatel z jižní Moravy s pomocí studia Morix známého architekta Jaromíra Pizingera vybuduje v Praze u hlavního nádraží na rohu Washingtonovy a Růžové ulice velký hostel a byty. Pizinger vytvářel například interiéry hotelu President na Dvořákově nábřeží.

„Schválně se nechceme řídit o žádného standardního hvězdičkového označení hotelů. Chceme, aby zde byl duch moderních světových hotelů s kvalitou čtyřhvězdičkového standardu,“ sdělil deníku E15 majitel projektu. „Inspirojeme se podobnými zařízeními v Berlíně nebo New Yorku. Mělo by to být kombinace neotřelých archi-

tektionických řešení a hi-tech technologií,“ připomněl.

Nové ubytovací zařízení s pracovním názvem Boutique Hostel a kapacitou 150 hostů vznikne přestavbou historického domu. Součástí projektu je i dvoupodlažní restaurace a byty.

Celková investice do nemovitosti vedle Hotelu Esplanade se vyšplhá ke třem stovkám milionů korun. Zámečník ji dosud zvládá z vlastních peněz. „Máme také předjednané bankovní financování. Zatím jsme se ale nerozhodli, zda je využijeme,“ dodal.

Investor má za sebou manažerské angažmá například ve společnostech Sazka nebo Synot. Jeho současná firma Adell Trading se věnuje prodeji hracích automatů. Další rozšíření realitních aktivit Zámečník nevyklučuje, sou-

časně ale nemovitosti považuje pouze za rozložení investičních rizik. Investoval již například do realit v rakouském lázeňském městě Zell am See nebo v Dubaji.

„Obecně mě ale spíše baví investice do start-upů. Zatímco nemovitosti jsou stále více méně konzervativní investicí, start-upy představují větší adrenalin,“ zdůraznil investor. V letošním roce vložil kapitál například do české firmičky BudgetBakers,

Po přestavbě historického domu vznikne hostel, který bude moci ubytovat

150

návštěvníků.

Foto: E15, Anna Vacková

PŘESTAVBA. Na rohu pražské Washingtonovy a Růžové ulice vznikne rekonstrukce domu hostel s byty a restaurací.

která se zabývá správou osobních financí. Peníze má rovněž v brněnském vzdělávacím projektu Edookit nebo

v bulharské cestovatelské platformě Speedifly, jež prošla pražským akcelerátorem StartupYard.

Krátce

V hlavním městě se staví méně bytových domů

Nejvyšší podíl zahájených staveb bytových domů do konce března připadal na hlavní město a ještě v polovině loňského roku to byly zhruba tři čtvrtiny. Od dubna se ale na první místo dostal Plzeňský kraj, na konci srpna měl čtvrtinový podíl. Na metropoli připadlo 19,8 procenta. Za poslední půlrok se tam začalo stavět jen 163 bytů.

Zadlužení metropole kleslo o 900 milionů

Na dluzích obcí se podle ministerstva financí více než z poloviny podílejí Praha, Brno, Ostrava a Plzeň. Celkový deficit velkých měst ale meziročně klesl o 1,5 miliardy na 43,8 miliardy korun. Zadlužení Prahy se snížilo o 900 milionů na 32,6 miliardy korun.

Dopravní podnik změnil ekonomického ředitele

Novým ekonomickým ředitelem největší městské firmy, pražského dopravního podniku, se stal Peter Hlaváč. Nahradí v červnu odvolanou bývalou ekonomickou ředitelku Magdalenu Českovou.

V Kolovratech bude nová základní škola

Hlavní město hledá firmu, která by vypracovala projekt výstavby nové základní školy v Kolovratech. Dokumentace má stát nanejvýš pět milionů korun. Kdy a za kolik bude škola postavena, není zatím jasné. /čtk/

Praha zajistí kraji peníze na parkoviště P+R

Až dvě miliardy korun z evropských fondů by mohly jít na výstavbu zachytných parkovišť P+R (park + ride) ve Středočeském kraji. Peníze by ovšem zprostředkovala Praha, což je důvod, proč chce metropole jednat o pro-

jektu se zástupci kraje, uvedl náměstek pražské primátorky Petr Dolínek (ČSSD). Hlavní město dlouhodobě trápí nízký počet parkovacích stání a zároveň vysoký počet řidičů ze Středočeského kraje, kteří jezdí do Prahy.

„Naší úlohou by nebylo plánovat, kde by parkoviště byla, ani je vybudovat, ale administrovat pro Středočeský kraj finanční prostředky z evropských fondů,“ vysvětlil Dolínek. Spolupodílet by se ovšem hlavní město

mohlo na stavbě parkoviště P+R v Roztokách u Prahy. Tam by řidiči mohli nechat vozy a do centra Prahy dojet vlakem. V minulosti se, zatím bezvýsledně, mluvilo o podobném parkovišti také u nádraží v Úvalech.

Institut plánování a rozvoje právě dokončuje analýzu, v níž vybere vhodné pozemky pro výstavbu parkovišť P+R. Institut by ji měl vedení Prahy dodat příští týden, a to bude následně řešit majetkoprávní záležitosti. /čtk/

Padla Česká energie, firma záhadného podnikatele Drába

■ Velkolepý projekt Ladislava Drába na stavbu plynového zásobníku poslal do kolen už druhou firmu jeho skupiny CE Group. Pád provázají nejasnosti o pohybu milionů korun.

Jan Stuchlík

Megalomanské plány českého energetického podnikatele Ladislava Drába stáhly ke dnu obchodníka s energiemi Česká energie. Firma, která patří do Drábovy skupiny CE Group, přestala svým sedmi tisícům zákazníků dodávat elektřinu a plyn. Dodávky domácnostem teď v režimu posled-

ní instance převezmou regionální dominantní hráči, jako jsou ČEZ Prodej, E.ON, Innogy, Pražská plynárenská nebo Pražská energetika.

Firmy si musely do pondělního rána najít nového dodavatele. „Jsem přesvědčen, že všichni zákazníci České energie hned dostali od konkurenčních obchodníků akční nabídky. Každý úpadek obchodníka je totiž šance pro získání nových zákazníků,“ domnívá se šéf Asociace nezávislých dodavatelů energie Jiří Gavor.

Společnost Česká energie dlouhodobě neplatila

za služby distribuční soustavy společnosti ČEZ Distribuce. „Tento dluh i přes řadu jednání stále narůstal, a proto jsme s firmou

ukončili smlouvu

o poskytování služeb,“ vysvětluje

mluvčí ČEZ Distribuce Roman Gazdík.

To je také přímá příčina toho, že firma na území,

které ČEZ Distribuce pokrývá, přestala zákazníkům

dodávat elektřinu.

O pozastavení činnosti České energie v oblasti dodávek plynu informoval Operátor trhu s energiemi. „Společnost Česká energie nám doručila oznámení

o pozbytí možnosti dodávat plyn,“ potvrdil člen představenstva OTE Michal Ivánek. Vyjádření obchodníka, který v loňském roce skončil se ztrátou 16,5 milionu korun, se deníku E15 nepodařilo získat.

Za úpadkem České energie se podle informací z trhu skrývá krach Drábových plánů na stavbu plynového zásobníku na Vysočině. Sestřa České energie, společnost GSCEP, která měla zásobník stavět, je od května v konkurzu. Dluží České energii přes dvanáct milionů korun. Společnost Koppa jako insolvenční správce však existenci pohledávky popřela. Podle jejího písemného vyjádření Česká energie neprokázala, že by uvedenou částku GSCEP skutečně půjčila.

Firma GSCEP, která je od května v konkurzu, dluží své sestře České energii přes **12** milionů korun.

Peníze totiž skončily na soukromých účtech Ladislava Drába a Zdeňka Kročáka.

Projekt podzemního zásobníku se týká také dalšího člena CE Group, společnosti Česká plynárenská. Té dluží GSCEP 235 milionů korun. Jenže insolvenční správce ani tuto pohledávku neuznal. Tvrdí, že peníze řádně neprošly účetnictvím GSCEP. Česká plynárenská je sice převedla na účet GSCEP, ale ty pak z účtu vybíral Dráb.

Zásobník plynu přitom není jediným Drábovým velkoprojektem. Chtěl například stavět plynovod mezi Českem a Rakouskem, kterému dal jméno Mozart. Experti však o smysluplnosti, a hlavně uskutečnitelnosti projektu pochybovali. Dráb také skupině ČEZ nabídl za odkup černouhelné elektrárny Dětmárovice nereálných sedm miliard korun. Proslavil se i tím, že zaplatil za neúspěšného prezidentského kandidáta Jana Fischera dluhy z předvolební kampaně a poté ho zaměstnal v CE Group.

Raiffeisen BANK

Banka inspirovaná klienty

RYCHLÉ A VÝHODNÉ PLATBY PRO ČESKO-SLOVENSKÝ BYZNYS

Založte si na dálku účet ve slovenské Tatra bance a převádějte peníze na Slovensko ten samý den a výhodněji. Převody v korunách či eurech na Slovensko vás budou stát pouze **5 Kč**, převody ze SR do ČR jsou **zcela zdarma**.

www.rb.cz

Vývozci berou vážně posílení koruny

■ Pouhou čtvrtinu ročních tržeb v eurech mají teď exportéři zajištěnou proti zpevnění domácí měny. Situace na trhu se ale začíná podstatně měnit.

Jaroslav Bukovský

Exportéři se začali bát silné koruny. V září vzali útokem své banky, aby si zajistili hodnotu svých budoucích vývozů. Narazili však na problém. Na sklonku léta totiž náklady na měnové zajištění vzrostly natolik, že se jim pojistka proti uvolnění české měny přestala vyplácet. Karty znovu rozdál zářijový posun v rétorice guvernéra centrální banky Jiřího Rusnoka. Ten naznačil, že okamžik uvolnění koruny může přijít i dříve než kým-

ný cenový růst. Exportéry tím nychtal v nedbalkách; proti hrozbě silné koruny se jich totiž chrání nejméně v historii.

„Rusnokovo vyjádření ze začátku září bylo pro hodně exportérů budičkem po prázdninovém klidu a dotazy exportérů na měnové zajištění šly raketově nahoru,“ upozorňuje korporátní strateg Erste Bank Miroslav Plojhar. „O zajištění uvažuje většina z nás, v tuto chvíli ale pro nás nejsou ceny příliš výhodné,“ domnívá se i místopředseda Asociace exportérů Otto Daněk. Podle dat ČNB přitom měli vývozci koncem září zajištěnou jen čtvrtinu očekávaných tržeb pro následujících dvanáct měsíců. Přitom ještě koncem

loňského roku to byla takřka polovina.

„Exportéři by se zajišťovali rádi, ale aktuální tržní podmínky tomu příliš nesvědčí,“ soudí mluvčí Komerční banky Michal Teubner. Kdo se teď dohodne s bankami na zajištění, dostane za rok za jedno vydělané euro

Pokud se teď vývozce zajistí, banka mu za rok za vydělané euro vyplatí

26,70

koruny. Vývozci se to zdá málo.

kolem 26,70 koruny. To se exportérům zdá příliš málo, a tak raději doufají v obrát k lepšímu. „Většina exportérů je momentálně ve fázi čekání na lepší kurz,“ dodává Plojhar.

Pojistka proti silné koruně je přitom den ode dne dražší, a exportérům tak v zajištění budoucích příjmů může ujet vlak. „Náklady na zajištění mohou sice opět klesnout, v souvislosti s blížícím se

okamžikem, kdy ČNB opustí kurzový závazek, se ale dá očekávat, že cena zajištění poroste,“ míní hlavní ekonom ČSOB Jan Bureš. Opadnutí zájmu o zajištění tržeb

v eurech bylo podle ekonomů výsledkem opakovaného odkladu uvolnění koruny. „Exportéři se tím nechali tak trochu uchláchnout,“ konstatoval Bureš.

Centrální banka oprášila možnost záporných sazeb

Firmy už teď v některých bankách platí za vysoké vklady, jen za negativní úrok je k máni i část dluhopisů české vlády. Záporné úrokové sazby se mohou stát skutečností kdykoli během boje za slabou korunu. Uvedla to v pátek ČNB v záznamu ze zářijového jednání bankovní rady. Záporné sazby by podle banky podpořily politiku devizových intervencí a pomohly ekonomice lépe se vyrovnat s budoucím uvolněním koruny.

Někteří ekonomové už teď považují záporné sazby za velmi pravděpodobnou strategii ČNB. „Předpokládáme to v základním scénáři,“ uvedl ekonom Komerční banky Marek Dřímál s tím, že ČNB zavede záporné sazby měsíc až dva před uvolněním kurzu koruny. „To by mělo nastat v posledním čtvrtletí příštího roku,“ dodal Dřímál.

Záporné sazby ovlivňují bankovní byznys už nyní. Některé z bank tak například účtují firmám sankční úrok za vklady převyšující určitou hranici. „Obecně u korporátních klientů účtujeme 0,15 procenta pro vklady, které ke konci roku překročí sto milionů korun a jsou vyšší než průměrné zůstatky v daném roce,“ sdělila Kristýna Havlígerová z České spořitelny.

Více E15.cz

Z energetiky

Alena Vitásková

Vaření, Ohřev vody a Otop. Pokud spotřebitelé porovnají indikativní cenu s cenou obchodníka (na faktuře a v ceníku se položka nazývá třeba „platba za ostatní služby dodávky“) mohou zjistit potenciální úsporu.

Indikativní cena odráží cenu plynu na burze a marži obchodníka. Podotýkám, že marže není jen zisk, ale zahrnuje i provozní náklady obchodníka včetně poplatků. Pro obchodníka je indikativní cena nezávazná. Slouží pro kontrolu spotřebitelům.

ERÚ chce tímto opatřením posílit postavení spotřebitelů a zároveň vybídnout obchodníky, aby přistupovali ke změnám cen pružně a nevytvářeli předpoklady pro znovunastavení regulace cen plynu pro domácnosti. V případě, že tento krok nebude stačit, regulátor požádá ministerstvo průmyslu a obchodu jako gestora energetického zákona o zmocnění k dalším krokům k vyšší ochraně domácností.

Příště vysvětlíme, jak získat výhodnější cenu nejen za plyn, ale také za elektřinu.

Autorka je předsedkyní ERÚ

Jak si poradit s fakturou

Energetický regulační úřad monitoruje maloobchodní trh, tedy ceny pro domácnosti. V médiích se počátkem roku objevila zpráva o vysokých cenách plynu. Rozhodla jsem se prohloubit monitoring cen.

Konkurence na trhu je totiž značná, v Česku působí 88 obchodníků. Rozdíl mezi jejich ceníky jsou velké. To může vést k tomu, že domácnosti, které jsou pasivní či jsou vázány smlouvami na dobu určitou, mají ceny zbytečně vysoké. Zvlášť oproti domácnostem, které si vyjednaly individuální ceny, jež se v cenících nikdy neobjeví.

ERÚ proto zavedl takzvané indikativní ceny plynu, které bude čtvrtletně zveřejňovat na svém webu. Indikativní ceny se dělí podle odběru:

POKUS O NÁVRAT

Foto Reuters

AUTOMOBILKA LOTUS, britský výrobce sportovních a závodních vozů, po letech opět otevře v Česku oficiální zastoupení. V Praze chce mít kompletní zázemí včetně servisu. Automobilce se po finančních potížích daří v posledních letech zvyšovat prodeje, tudíž by návrat do Česka po minulých neúspěších mohl vyjít. Více E15.cz

Krátce

Erste zakládá „sociální banku“

Cílem sociálního bankovníctví pro nízkopříjmové skupiny Erste „Krok za krokem“ je vytvořit do roku 2019 pět tisíc pracovních míst, financovat 500 sociálních firem a finančně stabilizovat 25 tisíc lidí. V sedmi zemích regionu, kde Erste působí, včetně Česka má program nabíhat do roku 2019. /tos/ Více E15.cz

Řekové protestují proti názvu jogurtu z Česka

Výraz „řecký jogurt“ užitý pro výrobky nepocházející z Řecka je klamavý a vytváří neférovou soutěž, uvedl unijní komisař pro zdraví a bezpečnost potravin Vytenis Andriuskaitis. Napadl tak návrh české vyhlášky, jež určuje požadavky na „řecký jogurt“ vyrobený v Česku. Řecký ministr zemědělství Evangelou Apostolou sdělil, že jeho země je připravena jít s kauzou k soudu. /čtk/ Více E15.cz

Hokejový Světový pohár vydělal 110 milionů dolarů

■ Většinu příjmů tvoří zisk z prodeje vysílacích práv a příspěvky sponzorů.

Martina Peřínková

Právě skončený Světový pohár v ledním hokeji, který se uskutečnil po 12 letech, vyhrála podle očekávání pořadatelů z NHL Kanada. Co však jejich představy překonalo, byl výdělek. Zatímco předběžný odhad před turnajem hovořil o tom, že světový pohár vydělá 90–100 milionů dolarů, skutečnost je ještě lepší. Podle prvních odhadů organizátorů přesáhnou výnosy z turnaje 110 milionů dolarů. Zisk si rovným dílem rozdělí NHL a hráčská asociace NHLPA. Vedení NHL již oznámilo, že díky úspěchu se další pohár odehraje už v roce 2020.

Většinu příjmů tvoří zisk z prodeje vysílacích práv a rovněž příspěvky sponzorů, které dohromady dosáhly 25 milionů dolarů. NHL poprvé pro tento turnaj umožnila umístit na dresy logo sponzorů. Turnaj, který ovládla podle očekávání Kanada, sice teprve skončil, ale už nyní se jedná o dal-

POHÁR NA MÍRU. Protože na olympiádě je většinou účast hvězd NHL nejistá a spíše nahodilá (v době jejího konání zpravidla v zámoří vrcholí Stanley Cup), je Světový pohár pro Kanadany jediným turnajem, kde se měří skutečně ti nejlepší na světě. A podle toho také oslavují vítězství v něm.

ším ročníku. Ne vše se ale vedení NHL povedlo tak, jak očekávalo.

Hlavní otázkou je, v jakém termínu se bude příští turnaj hrát. Přelom září a října se totiž v USA kryje s probíhající sezonou amerického

fotbalu a baseballu, což jsou v USA preferované sporty. Projevilo se to i na sledovanosti. Finálové zápasy mezi Kanadou a týmem Evropy se v USA vysílaly přímo proti fotbalovému přenosu. Sledovanost prvního zápasu

dosáhla téměř půl milionu diváků, druhý zápas už ale sledovalo pouze necelých 300 tisíc diváků. Za nízkou sledovaností pochopitelně stojí i fakt, že tým USA skončil už ve skupině a finálové boje se ho netýkaly.

Úspěch světového poháru může ale také znamenat to, že hráči z NHL se již nebudou účastnit olympijských her, neboť NHL z olympiády neprofituje tak jako ze soutěže, kterou sama uspořádá. Olympiáda se koná v době, kdy je sezona NHL v plném proudu. A dohoda o účasti hráčů z NHL na hrách v roce 2018 stále ještě nebyla podepsána.

Navíc ji komplikuje i fakt, že Mezinárodní olympijský výbor (MOV) oznámil, že už se nadále nebude podílet na úhradě nákladů za cestu a pojištění hokejistů hrajících zámořskou soutěž. MOV to zdůvodnil tím, že sportovcům z ostatních odvětví také náklady nehradí. Na posledních hrách v Soči zaplatil MOV za tyto náklady 14 milionů dolarů, dalších 18 milionů dolarů pak uhradila Mezinárodní hokejová federace (IIHF). Její prezident Rene Fasel prohlásil, že rozhodnutí MOV o neuhrazení nákladů je velkou komplikací, neboť IIHF nemá finanční prostředky na to, aby celou částku byla schopna uhradit sama. Rozhodnutí, zda se hráči z NHL zúčastní šesté olympiády v řadě, by mělo padnout v první polovině příštího roku.

V Ryder Cupu hrají golfisté bez odměn

Letošní golfový Ryder Cup, což je tradiční klání mezi týmy USA a Evropy, vyhráli golfisté Spojených států. Ačkoli výnosy z turnaje se odhadují mezi 50–70 miliony dolarů, golfisté, kteří jinak na turnajích hrají o miliony dolarů, nastupují do tohoto turnaje bez nároku na odměnu. Oficiální prize money nejsou vypsané.

Ryder Cup je nesmírně sledovanou a prestižní akcí, čemuž odpovídá i televizní sledovanost, zájem diváků a také sponzorů. USA a Evropa se střídají v pořadatelských

PODÍVANÁ ZA MILIONY. Z týmového klání golfistů Evropy s reprezentanty USA se během několika let stal skvělý obchodní artikl.

pokud se turnaj koná ve Spojených státech, rozdělí se zisk v poměru 5 : 1 ve prospěch americké PGA Tour. V případě, že se turnaj koná v Evropě, ponechá si Evropská golfová tour šedesát procent výnosu. Toto rozdělení vychází ze skutečnosti, že PGA Tour je držitelem marketingových práv.

Letos se hrálo v Minneapolis, kam během čtyř dnů zavítalo 250 tisíc návštěvníků. Při ceně vstupenky 150–180 dolarů to znamená jen na vstupním výnos 25 milionů dolarů. Na turnaji

však nevydělal jen pořádající organizace, ale také místní ekonomika, a to díky turistům, kteří na turnaj zavítali. /map/

Turnaj očima pokladníka (v milionech dolarů)

54,8	obchodní tržby
5,2	zisk dopravního průmyslu
9	útrata v ubytovacích službách
4,7	zisk stravovacích zařízení
5	výdělek rekreačních služeb

Pramen PGA

Amazon prudce roste, investoři věří vizím

■ O více než třetinu vzrostly akcie Amazonu během šesti měsíců. Experti ale varují, že firma může být drasticky nadhodnocena.

Arsen Lazarevič

Prudká expanze Amazonu a uvádění nových „revolučních“ služeb jsou důvodem, proč akcie technologické společnosti Amazon.com v posledních měsících prudce rostou.

Zatímco ještě na začátku dubna se akcie obchodovaly za méně než 600 dolarů, ve středu minulý týden uzavřely na svých maximech ve výši 844 dolarů. Tržní kapitalizace společnosti se tak blíží 400 miliardám dolarů a jedná se tak o čtvrtou nejhodnotnější společnost na světě.

Investory láká především rostoucí dominance Amazonu, kterému se daří výrazně měnit spotřebitelské chování na internetu, alespoň ve Spojených státech.

Amazon.com se podle studie BloomReach stal první volbou při hledání vybraného produktu. Zatímco dříve lidé hledali produkty na Amazonu v 44 procentech případů, v aktuálním průzkumu tento podíl stoupl na 55 procent. Klesl přitom podíl vyhledávačů (Google,

Bing), ale také samotných internetových obchodů.

Amazon je také investičním lákadlem jako symbol technologického pokroku. V současné době testuje doručování zboží pomocí dronů, investuje do svých automatických skladů a stává se významným kon-

kurentem ostatním velkým hráčům v logistice.

Akciový úspěch společnosti Amazon je však z velké části založen na vizích a nadějích ohledně toho, že společnost zaznamená budoucí úspěchy. To kritizují někteří analytici, kteří se orientují především v číslech. Varují,

že technologická společnost se obchoduje s vysokým poměrem mezi tržní cenou a čistým ziskem na akcii.

Zatímco společnost Apple je na burze ohodnocena ve výši třinácti ročních zisků, u Amazonu je to více než 200. „Amazon se zdá jako jediná technologická firma, která je drasticky nadhodnocena. Obchoduje s cenou, která vychází na 75násobek zisků za rok 2017,“ uvádí analytik Paul R. La Monica, který přispívá na server CNNMoney s tím, že průměr pro technologický sektor se blíží třicetinasobku.

Jeden pád už za sebou přitom Amazon má. V roce 2001 došlo ke splasknutí dot-com bubliny, které Amazon připravilo o více než 90 procent tržní hodnoty. Společnost kvůli tomu téměř zkrachovala. Ze splasknutí dot-com bubliny se sice společnost vzpamatovala, současný prudký růst akcií by však měl být podle expertů pro investory varováním.

DORUČOVÁNÍ DRONŮ. Amazon v současnosti intenzivně testuje doručování zboží prostřednictvím leteckých dronů. Společnost také začala spolupracovat s Úřadem Spojeného království pro civilní letectví, kde se v rámci testování chce zaměřit na provozní vlastnosti a senzory pro detekci překážek.

Vývoj akcií Amazonu (v dolarech)

Pramen: Investing.com

Kurzovní lístek ČNB

Platnost od 7. 10. 2016

Země	Množství	Kurz
Austrálie	1	18,385
Čína	1	3,636
Dánsko	1	3,631
EMU	1	27,020
Chorvatsko	1	3,600
Japonsko	100	23,405
Kanada	1	18,273
Maďarsko	100	8,894
Norsko	1	3,002
Polsko	1	6,312
Rusko	100	38,850
Švédsko	1	2,805
Švýcarsko	1	24,685
Turecko	1	7,947
USA	1	24,249
Velká Británie	1	29,901

Akcie na pražské burze

7. 10. 2016

Název	Kurz [Kč]	Změna [%]
CETV	55,30	-1,25 %
ČEZ	452,50	1,05 %
Erste Bank	715,10	-1,37 %
Fortuna	90,40	-0,66 %
Kofola	394,80	-1,28 %
KB	870,90	0,10 %
Moneta	79,40	0,76 %
O2 CR	225,00	-2,60 %
Pegas	777,00	-1,01 %
Philip Mor. ČR	12443,00	-0,44 %
TMR	177,50	-1,61 %
Unipetrol	709,00	0,00 %
VIG	498,50	-1,66 %
Celkový objem (v tisících korun)	883 070	

Krátce

Farmaceutický kolos Mylan urovná spory s USA

Částku 465 milionů dolarů (více než 11 miliard korun) zaplatí úřadům americká farmaceutická společnost Mylan ve Spojených státech. Důvodem je urovnání obvinění, že si v rámci státního programu zdravotní péče pro chudé Medicaid účtovala příliš vysokou cenu za prostředek EpiPen používaný k akutní léčbě alergických reakcí.

Volkswagen svolává auta v USA a Kanadě kvůli palivu

Přibližně 334 tisíc vozů svolává do servisů automobilka Volkswagen. U automobilů značky VW a Audi může docházet k unikům paliva, které mohou zvýšit riziko požáru.

Londýn obnovuje prodej státního podílu v bance Lloyds

Do 12 měsíců by se měla banka Lloyds Banking Group dostat do soukromých rukou. Britská vláda přitom v minulosti postavila prodej této banky a Royal Bank of Scotland. Důvodem bylo referendum o vystoupení Británie z EU, které vytvořilo nejistotu na trzích. /čtk/

Merkelová v Africe usiluje o kontrolu migrace

■ Šéfka německé vlády věří, že je nutné řešit důvody, kvůli kterým lidé odcházejí do Evropy.

Karolína Flaszová

Evropské země hledají způsob, jak odradit migranty od riskantní cesty přes Středozemní moře. Německá kancléřka Angela Merkelová v neděli zahájila návštěvu tří afrických zemí, která má pomoci vyřešit uprchlickou krizi a zároveň podpořit boj proti terorismu.

Merkelová se vydala na cestu do Mali, Nigeru a do Etiopie, po návratu do Berlína přijme zástupce Čadu a Nigérie. „Blaho Afriky je v německém zájmu,“ podotkla. Míni, že větší stabilita a zlepšení životních

podmínek v afrických zemích pomohou zastavit nekontrolovanou migraci. Hovoří o rozšíření rozvojové pomoci i německého vojenského angažmá. Podle ní není možné ignorovat důvody, kvůli nimž se místní lidé vydávají na starý kontinent. To však neznamená, že každý, kdo je v obtížné situaci, může přijít do Evropy jako uprchlík, dodala kancléřka.

Unijní představitelka nedávno uvedla, že by osmadvacítka měla s africkými státy uzavřít podobné dohody, jako má s Tureckem. Podle některých zdrojů se však Brusel bojí, že budou tranzitní africké země očekávat stejnou míru finanční pomoci jako Ankara, přestože nejsou dlouhodobými hostiteli velkého množství

běženců. Dosavadní vývoj navíc naznačuje, že bude těžké domluvit se s destabilizovanou Libyí, kde čekají stovky tisíc osob na možnost přeplavit se do Itálie.

Mezinárodně uznávaná vláda země ve čtvrtek odmítla návrh některých evropských politiků na zřízení táborů, které by pomohly kontrolovat migrační toky. „Takový projekt by znamenal, že EU odmítá převzít zodpovědnost a přenáší ji na naše bedra,“ uvedl ministr zahraničí Muhammad Táhá Sijála. Podotkl,

že návrh navíc opomíjí realitu v zemi zmítané občanskou válkou. V uplynulých dnech byly ve Středozemním

moři mezi Libyí a Itálií zachráněny tisíce lidí.

Podle posledních dat Mezinárodní organizace pro migraci (IOM) do Evropy po moři k 5. říjnu od počátku roku dorazilo 314 tisíc migrantů.

Přes 167 tisíc se jich vydalo do Řecka, zhruba 143 tisíc do Itálie, zbytek připadá na Španělsko. Loni v této době přesáhl jejich počet 533 tisíc. IOM ale upozorňuje, že letošní číslo utonulých předčilo loňské. Na cestě za lepším životem takto zahynulo 3610 osob.

Podle dat organizace pro migraci do Evropy po moři k 5. říjnu od počátku roku dorazilo **314** tisíc imigrantů.

Krátce

Global Markets: Babiš nejlépe řídí finance

Časopis Global Markets udělil ministrovi financí Andreji Babišovi cenu za nejlepšího ministra financí rozvíjejících se evropských zemí za rok 2016, která zahrnuje třicetku států střední a východní části kontinentu. Tuto cenu také v letech 2008 a 2011 obdržel tehdejší ministr financí Miroslav Kalousek. /čtk/

Autopilot Tesly je bezpečnostním rizikem

Úředníci německého ministerstva dopravy vypracovali dokument, podle kterého je autopilot Tesly vážným dopravním problémem, jenž může ohrozit bezpečnost provozu. Kritika tak směřuje jak na softwarové vybavení samořídící jednotky, tak na poddimenzovaný hardware. /mit/ **Více E15.cz**

Trump je terčem kritiky kvůli výrokům o ženách

Hillary Clintonová získala krátce před druhou debatou silnou municí pro předvolební boj s prezidentským kandidátem Donaldem Trumpem.

Deník The Washington Post totiž zveřejnil záznam, kde je Trump autorem obscenních výroků o ženách. Jeho chování vyvolalo řadu odsudků z nejvyšších pater Republikánské strany. Proti zámožnému realitnímu podnikateli se postavil i jeho viceprezidentský kandidát Mike Pence, kterého by část republikánů ráda viděla na

Trumpově místě v čele kandidátky. Podporu Trumpovi odvolal vlivný republikánský senátor John McCain. Kritickou poznámku si neodpustila ani Trumpova žena Melanie. Trump na videozáznamu popisuje, jak se pokoušel mít sex s vdanou ženou. Vychloubá se také, že ho ženy nechávají, aby je líbal a osahával, protože je slavný. „Když jste hvězda, nechají vás to dělat. Můžete dělat, co chcete,“ řekl a chvíli nato použil i vulgárnější výrazy. /čtk/

260130/13

INZERCE

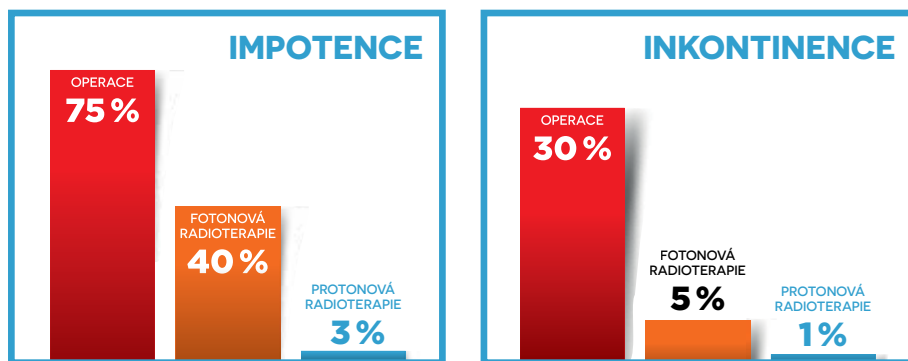
www.ptc.cz

PROTON
THERAPY
CENTER

RAKOVINA PROSTATY

PROTONOVÁ LÉČBA

SROVNÁNÍ RIZIK PŘI RŮZNÝCH METODÁCH LÉČBY:

Výsledky léčby více než 600 pacientů PTC prokázaly **výhody protonové terapie** oproti fotonové. Po léčbě fotonovou terapií si 30 % pacientů stěžuje na výrazné pálení a bolesti při močení, zeslabení močového proudu, časté nucení na stolič, případně i průjem a bolesti břicha. Protonová léčba výskyt těchto komplikací snižuje na minimum: Potíže uvádí pouhých 5 % pacientů, 95 % je bez komplikací.

RAKOVINA
PROSTATY · PRSU · MOZKU · LYMFOMY
HLAVY A KRKU · PLIC · U DĚTÍ · SLINIVKY

VOLEJTE: 222 999 000
PIŠTE: pacient@ptc.cz

Tvář dne

„Není lehké sedět ve vládě, když jsme předmětem různých pomluv nebo kampaní proti mé osobě. Ta kampaň byla velmi náročná a za rok máme další volby,

řekl předseda ANO
Andrej Babiš

Foto: E15 Anna Vacková

Komentář

Martin Čaban

Antibabiš v krajích nemá smysl

Jistě není problém označit Andreje Babiše a jeho hnutí za riziko pro demokracii. Do konce lze pro toto označení najít mnoho podpůrných argumentů. Jenže jak ukázaly víkendové krajské a senátní volby, nelze tím dostatečně oslnit a mobilizovat voliče. Hlavní nositel protibabišovského etosu Miroslav Kalousek se svou TOP 09 ve volbách propadl, Andrej Babiš uspěl. S Babišem bude zkrátka potřeba se vyrovnat jako se stabilní součástí české politické scény. Není sice úplně standardní, nese s sebou rizika, ale není to anomálie, kterou by bylo možno nějakým mimořádným opatřením vyříznout.

Je dobré si všimnout, že Andrej Babiš v krajích neuspěl nijak zvlášť drtivě. Obrál o voliče ČSSD, a hlavně komunisty, kteří zaznamenali obzvlášť významný propad. Jasně se potvrdila schopnost ANO nasát do svého ideového vakua prakticky libovolného voliče. Nicméně

v několika krajích promluví výrazně do výsledků Starostové a nezávislí (včetně jednoho vítězství), ČSSD obhájila dvě výhry, lidovci dobyli Zlínsko.

Výsledek voleb je po čtyřech letech dalším vítaným krokem od nezdravé jednobarevnosti, která krajské volby poznamenává od roku 2004. ANO vyhrálo v devíti krajích a dostalo něco přes půl milionu hlasů. Když ČSSD v roce 2008 přebarvila republiku z modré kompleť

Kdyby se více krajů zachovalo jako Královéhradecký, nemusí už Babiš pro vítězství ve sněmovních volbách hnout prstem.

na oranžovo, dal jí hlas více než milion lidí.

To je zdravý trend. Krajské volby nemají primárně sloužit jako referendum o vládě. Mají být rozhodováním o kvalitách regionálního vládnutí. Výsledky Martina Půty na Liberecku či Jiřího Zimoly na jihu Čech by mohly naznačovat, že letos tomu tak bylo ve větší míře než v předchozích volbách.

V takové situaci by byla velická hloupost pokračovat v krajském tažení proti Babišovi s praporem obrany demokracie. Čistě technicky by si šéf ANO nemohl přát nic víc, než aby všude, kde vyhrál, vypukla taková panika jako v Královéhradeckém kraji. Tam vznikla koalice „všech proti Babišovi“ jen pár hodin po oznámení výsledků voleb. Kdyby se takhle pitomě, beze snahy alespoň předstírat jednání, zachovalo ještě pár krajů, nemusí už Babiš pro vítězství ve sněmovních volbách hnout ani prstem. Jaký silnější důkaz o neochotě pustit nové lidi do zaběhaných krajských vazeb by si Babiš mohl přát? Jaký lepší argument pro své ublížené řeči „klucích, co se hodně snaží“? Čím více bude takových hloupých koalic z trucu, tím masivnější bude Babišova výhra za rok.

Babišovci do krajských rad patří. Jak ukázaly komunální volby a následné krachy koalic prakticky ve všech velkých městech v čele s Prahou, je daleko efektivnější nechat ANO, aby se znemožnilo samo. A do voleb na celostátní úrovni, na niž se ANO zatím daří, vymyslet politické nástroje, které Babiše přibrzdí. Jedním z nich může být i to bubnování na obranu demokratického zřízení. Ve sněmovních volbách může mít přece jen více smyslu než v krajích, kde se mu voliči hlasitě vysmáli.

Glosa

VW mezi dvěma kameny

Je to rok, co před bruselským palácem Berlaymont přibrzdilo černé Audi 8 s dieselovým pohonem. Vystoupil z něj Herbert Diess, čerstvý šéf koncernu Volkswagen. Tvářil se sebevědomě. „Udělalí jsme chybu, škody napravíme,“ pravil a odebral se k eurokomisařce pro průmysl Elzbietě Bienkowské. Po roce je situace jiná. Diess je s Bruselem v kontaktu pořád, po boku Polky však stojí Češka Věra Jourová zodpovědná za spravedlnost a ochranu spotřebitele. A Volkswagen má problém.

Obě ženy totiž požadují více, než je německému podniku milé. Nejen nápravu škod, ale i záruku, že VW opět získá důvěru zákazníků. Jde o víc než o aktualizaci softwaru – jde o miliardové výrobní investice a podobně vysoké náklady na odškodnění v Evropě. Komise už má v rukách plán oprav švindlujících aut. Jourová ho vítá, ale zdráhá se: „Je to začátek, nejsme na konci cesty.“ Její slova jsou varováním, že komise na náhradách újmny trvá. Pro VW to může snadno znamenat boj o holé přežití.

Igor Záruba

Konečně jsem na seznamce našla někoho, kdo splňuje všechny moje požadavky. Jenom škoda že Bůh nemá čas na schůzku.

Nobelovka za mír, který se odkládá

■ Za podíl na ukončení 52 let trvající války v Kolumbii dostal v pátek Nobelovu cenu za mír kolumbijský prezident Santos. Jde o zvláštní načasování. Santos právě prohrál referendum, v němž Kolumbijci mírovou dohodu s povstalcí nečekaně odmítli.

Tomáš Stingl

Kolumbijský prezident Juan Manuel Santos zakusil během jediného týdne nej-smutnější porážku i největší vítězství kariéry. Kolumbijci nejprve v nesmírně těsném hlasování překvapivě odmítli Santosem složitě vyjednanou mírovou smlouvu s levicovými povstalcí z hnutí FARC. Vzápětí ale prezident dostal za svou snahu ukončit občanskou válku nenásilnou cestou Nobelovu cenu míru. „Norský Nobelův výbor tak chce podpořit všechny, kteří se snaží dosáhnout usmíření a spravedlnosti v Kolumbii,“ uvedla předsedkyně výboru Kaci Kullmann Fivová.

I samotný Santos jasně naznačil, že spíše než jednotlivci je cena určena mírovému procesu jako celku. „Kolumbijci, toto je vaše cena. Dostal jsem ji ve jménu všech Kolumbijců, zejména milionů obětí, které za sebou zanechal konflikt v předchozích 50 letech,“

citoval Santose deník The Bogotá Post. Během občanské války, do které zasahovaly také soukromé paramilitantní jednotky a která splynula s bojem o kontrolu nad drogovým byznysem, zahynulo čtvrt milionu lidí. Dalších šest milionů muselo utéct ze svých domovů.

TIMOŠENKO BY BYL DRUHÝ ARAFAT

Santos byl na Nobelovku vybrán mezi rekordními 370 navrženými kandidáty a organizacemi. Podle sázkových kanceláří patřil mezi favority i Santosův protivník ve vyjednávání, současný šéf povstalců z FARC Timoleón Jiménez zvaný Timošenko. Pokud by ovšem dostal cenu on, byl by to červený hadr před očima kolumbijské veřejnosti. Že by šéfové povstalců odpovědní za mnoho násilností měli v podstatě dostat generální pardon, to byl právě hlavní důvod, proč Kolumbijci v referendu odmítli posvětit mírovou smlouvu.

Timošenko by pravděpodobně vyvolal rozruch i v mezinárodním měřítku. Norský výbor si ještě pamatuje zdrcující kritiku, kterou sklídil

v roce 1994, když za mírový proces v Palestině ocenil i Jásira Arafata spojovaného s terorismem. Pozorovatelé navíc říkají, že jsou povstalci po čtyřech letech vyjednávání v kubánské Havaně svolní ukončit konflikt dohodou hlavně proto, že už jsou vojensky zlomení. Zbývá jim posledních sedm tisíc bojovníků, zatímco na vrcholu síly mělo hnutí FARC přes 16 tisíc vojáků.

CENA MŮŽE POMOCI S PATEM PO REFERENDU

Norové, kteří mimochodem patřili při vleklých mírových jednáních k důležitým prostředníkům, ocenili Santose právě za to, že změnil strategii a přešel z bitevního pole k jednacímu stolu. Sám totiž dříve působil jako ministr obrany a spolurozhodoval o armádních akcích proti povstalcům. Jakožto prezident ale prosadil smířlivý přístup.

I když může udělení Nobelovy ceny vzápětí po fiasku v referendu působit jako smutná ironie, lze v tom spatřovat i snahu norského výboru zachránit mírový proces. Nikdo totiž přesně neví, jak se dál situace vyvine. Smlouva by měla být přepracována, s novým zněním ale povstalci nemusejí souhlasit.

Zatím v Kolumbii vládne už několik měsíců klid zbrani a část rebelů byla odzbrojena. Výstražným mementem je ale právě i ona zmíněná Nobelova cena za mír v Palestině, který se následně udržet nepodařilo, a od té doby byl opakovaně pošlapán.

Kolumbijský prezident Juan Manuel Santos (65)

Oceněný Juan Manuel Santos je klasickým představitelem vyšší vrstvy vzdělaných Kolumbijců z dobrých rodin. Narodil se v hlavním městě Bogotá v roce 1951 a jeho prastrýc Eduard Santos byl také prezidentem. Dobré vzdělání a mezinárodní kontakty získal Juan Santos při studiích ekonomie v Londýně i na americkém Harvardu. Později působil v kolumbijské Národní federaci pěstitelů kávy a také v deníku El Tiempo.

Ve vysoké politice se pohybuje už čtvrt století. Mimo jiné byl ministrem financí, ministrem zahraničního obchodu a v letech 2006 až 2009 také šéfem obrany. V té době musel mimo jiné odvolat 30 vysokých armádních důstojníků kvůli vraždám civilistů. V roce 2009 vydal ekvádorský soudce zatykač na samotného Santose kvůli odpovědnosti za smrt 25 osob včetně Raúla Reyese, druhého nejvyšší postaveného muže FARC. Kolumbie žádost o zadržení odmítla s tím, že akce proti terorismu nemůže být považována za nezákonnou. V následujícím roce vyhrál Santos prezidentské volby a mandát obhájil i v roce 2014. Nyní se stal teprve druhým Kolumbijcem v historii, který dostal Nobelovu cenu. Tím prvním byl v roce 1982 spisovatel Gabriel García Márquez, který ji získal za literaturu.

Foto Reuters

1

DENÍK E15 PŘEDSTAVIL NOVÝ BRAND E15 MEETINGS & BUSINESS. Se začátkem podzimu odstartoval deník E15 projekt pravidelných eventů a konferencí s významnými hosty pod značkou E15 meetings & business. První akcí byla 27. září Snídaně s premiérem Bohuslavem Sobotkou. V pražské restauraci Bellevue s předsedou vlády o aktuálních problémech v podnikání, ekonomice a politice diskutovali čelní představitelé tuzemského byznysu a významných institucí. Čtenáři E15 mohli diskuzi sledovat v reálném čase na webu E15.cz.

2

3

4

5

6

7

- (1) Moderování setkání s předsedou vlády Bohuslavem Sobotkou se ujal komentátor týdeníku Reflex Bohumil Pečinka.
 (2) Zleva Helena Sladkovská (EY), Radomil Doležal (CzechTrade), Karel Muzikář st. (Comenius) a František Dostálek (KPMG).
 (3–4) K aktivním diskutujícím patřili Josef Středula (Českomoravská konfederace odborových svazů) a Milan Kubek (Česká lékařská komora).
 (5) Účastníci snídani s premiérem živě diskutovali i po skončení akce – zleva Miroslav Jansta (AK Jansta-Kostka), Marek Dospiva (Penta Investments) a Pavel Řežábek (ČNB).
 (6) Jan Vrátník (Erste Corporate Finance) a Luděk Sekyra (Sekyra Group).
 (7) Mirek Topolánek (Eustream) a Libuše Šmuclová (CNC).

Partneři:

JANSTA
KOSTKA

SKUPINA ČEZ

Česká pošta

zatiší group
CN Invest⁷

Pestrobarevný festival v Londýně

■ V Londýně začal 60. filmový festival, který představí řadu oscarových kandidátů. Akci Britského filmového institutu zahájilo rasové milostné drama *A United Kingdom*.

Iva Přivřelová
Od naší spolupracovnice

Filmovou přehlídku v britské metropoli loni otevřela *Sufražetka* a jejím hlavním tématem se stal gender a postavení žen ve filmu. Letos se festival zaměřil na problém rasové různorodosti, kterým filmový svět žil už v zimě kolem Oscarů. Zahajovacím snímkem 60. ročníku se tak příhodně stalo milostné drama *A United Kingdom*, životopisný příběh o manželství prince Seretse Khamy, prvního prezidenta Botswany, s Britkou Ruth Williamsovou. Sňatek po druhé světové válce šokoval svět, který neschvaloval vztahy mezi rasami. Pár tak musel překonávat nepřátelství v Londýně i v Africe.

Hlavní mužskou roli si zahrál britský herec David Oyelowo, známý jako Martin Luther King z filmu *Selma*. Ten celý projekt inicioval poté, co se mu do ruky dostala biografická kniha *Colour Bar*. Režie se chopila Britka Amma Asanteová, která má za sebou už kostýmní životopis o míšenice v Anglii *Belle*. „Myslím, že lidi v Botswaně uklidnilo,

PARTNEŘI I KOLEGOVÉ. Manželský pár Jennifer a David Oyelowovi uvedl v Londýně snímek *A United Kingdom*.

že tento příběh točí černá režisérka. Byli rádi, že ho vyprávíme, protože moc lidí už o něm dnes neví, i když aktuální prezident je synem Khamových. Ale zároveň byli obezřetní, jak jejich zemi zpodobníme,“ vyprávěla Asanteová po uvedení filmu.

Snímek mohl britský štáb natáčet v Jihoafrické republice, kde je lepší infrastruktura i daňové pobídky. „Ale chtěli jsme mít ve filmu DNA Botswany,“ vysvětluje režisérka, proč zvolila autentické lokace. Filmaři respektovali tamní zvyky a o povolení natáčet žádali i místní náčelníky. Více problémů jim tak dělalo počasí, konkrétně velké vedro. „Ale zase je dobré si vytrénovat mozek, aby dokázal fungovat i v extrémních teplotách,“ podotkla Asanteová.

Ve filmu si kromě Oyelowy a jeho anglické manželky Jennifer zahrála řada dalších hvězd. Například Rosamund

Pikeová ze *Zmizelé*, Jack Davenport z *Pirátů z Karibiku*, Tom Felton z *Harryho Pottera* či Laura Carmichaelová z *Panství Downton*. „Populární herci pomohou, aby se lidi šli na takové filmy dívat, což je skvělé. Musíme točit víc podobných

relevantních příběhů, které obsahují trochu jiné postavy, než jsme zvyklí,“ komentovala režisérka obsazení. Představitelka Ruth Rosamund Pikeová nicméně připomněla, že snímek o vztahu černocha a bělošky je pořád škatulkován podle rasy.

„Když se bavíte o možné distribuci *A United Kingdom*, většina náš film přirovnává k snímkům *Mandela* nebo 12 let v řetězech. Těm se přitom moc nepodobá, měl by být propagován jako love story. Barva pleti by neměla určovat žánr.“

Barva pleti

by neměla určovat žánr snímku, prohlásila herečka Rosamund Pikeová.

Tipy

ČT2 • 20.00

WINSTON CHURCHILL

Osobnost největšího britského politika minulého století dodnes fascinuje i rozděljuje. Jeho nejnovější filmový portrét připravili francouzští dokumentaristé.

E15

BLESK PENĚŽENKA 1. DOBÍJECÍ PLATEBNÍ KARTA

BEZ PAPIROVÁNÍ, NUTNOSTÍ VEDENÍ ÚČTU V BANCE, PLATBY ZDARMA!
KOUPITE V TRAFICE A E-SHOPU ZA 125 Kč

JAKÉ MÁ BLESK PENĚŽENKA VYUŽITÍ?

- BEZPEČNÉ ONLINE PLATBY
- PLATBY CHYTRÝM TELEFONEM
- KONTROLA DROBNÝCH FIREMNÍCH VÝDAJŮ
- UNIVERZÁLNÍ DÁREK

www.BLESPENEZENKA.CZ

Fotoreportáž

POČTVRTÉ. Favorizovaný devítiletý hnědák Charme Look vyhrál 126. ročník Velké pardubické a žokej Jan Faltejsek se v jeho sedle radoval ze čtvrtého triumfu v kariéře (1). Valach Charme Look se celou dobu držel v čele a o několik délek zvítězil před nováčkem závodu Ange Guardian s žokejem Janem Kratochvílem. Na 6900 metrů dlouhé trati s proslulým Taxisovým příkopem (2) doběhl třetí Zarif s jezdcem Josefem Bartošem. Podruhé za sebou nestartoval osminásobný vítěz steeplechase Josef Váňa starší (3), který by se ale rád v závodě objevil ve svých 64 letech příští rok. Diváci (4) na letošním ročníku neviděli koně trénované v zahraničí a nezáčastnili se ani žokejové z ciziny.

Foto: ČTK-4x

Domácí spotřebiče: Spotřeba, energetické štítky a recyklace

PARTNEŘI PŘÍLOHY**REDAKČNÍ PARTNER****SELL**

Editorial

Lubor Jarkovský

Šéfredaktor a sales director magazínu SELL

Vážení čtenáři,

v našich speciálech se věnujeme pravidelně rozličným produktovým skupinám a s nimi spojeným tématům. Co ale všechna zařízení spojuje, jsou dvě oblasti. Jednou je samozřejmě napájení pomocí elektrické energie a tou druhou, že se jednoho dne porouchají nebo zkrátka doslouží, tudíž je nutné se s nimi v domácnosti rozloučit. Zde se pak hlásí o slovo zpětný odběr a recyklace výrobků, aby byla většina materiálů, z nichž jsou vyrobeny, znovu využita. V aktuálním speciálu jsme se zaměřili právě na spotřebu energie a recyklaci. U prvního z témat se aktuálně hodně hovoří o chystaných nových energetických štítcích, jimž věnujeme i úvodní článek speciálu. Čekají nás zde velké změny, které ale snad budou na delší dobu poslední. V oblasti zpětného odběru elektrozařízení a jeho recyklace je zase nyní pozornost odborníků zaměřena především na chystaný zákon o výrobcích s ukončenou životností, lidově řečeno o nakládání s vysloužilými spotřebiči. A jelikož má aktuální znění zákona, které Legislativní rada vlády vrátila Ministerstvu životního prostředí k přepracování, poměrně dost much, oslovili jsme dva na slovo vzaté odborníky, kteří nám o problematice řekli víc – Ing. Romana Tvrzníka ze společnosti Elektrowin, jednoho z kolektivních systémů zabývajících se zpětným odběrem a recyklací domácích spotřebičů, a Ing. Radka Hacaperku, generálního ředitele české pobočky sdružení evropských výrobců domácích spotřebičů CECED CZ.

Příjemné čtení přeje
Lubor Jarkovský

Pozor, tahle je hotové energetické monstrum

Změť „PLUS“ na energetických štítcích inspirovala i autory kreslených vtipů.

EU chystá opět nové energetické štítky. Tentokrát by ale měly vydržet po mnoho let. Čeká nás návrat ke stupnici A až G

Letos v létě schválil Evropský parlament stanovisko k navrhované aktualizaci energetických štítků a dal zelenou cestě ke změně systému, který se v posledních letech modifikoval, nebyl pro všechny kategorie spotřebičů stejný a zůstal pro laiky lehce chaotický. Některé produktové skupiny, kde současné štítky už jasně nestačují, se dočkají změny v příštích necelých dvou letech. Další produktové skupiny během následujících pěti let.

Systém energetických štítků má k dokonalosti daleko, přesto je obecně vnímán pozitivně, protože zpřehlednil laikům trh a usnadnil jim výběr nového spotřebiče. Pravda je, že lepší systém

nikdo nevymyslel a ten evropský je ze všech jednoznačně nejlepší, ostatně podobně komplexní a promyšlené řešení jinde ve světě prakticky nenajdeme. Evropská komise ovšem není už delší dobu spokojena s třídami doplněnými o pověstná „pluska“. Systém se má proto znovu změnit, a to poměrně citelně. Vrátit bychom se měli k třídám A až G. První kroky ke změně učinil Evropský parlament už letos v létě.

Neustálé změny v systému štítkování nejen domácích spotřebičů orientaci lidí v jednotlivých třídách a uváděných údajích znesnadňují, stejně jako to, když výrobci díky svižnému technologickému pokroku škálu tříd překonávají a uvádějí pak v informacích o produktech údaje jako „A+++ – 40 %“ apod. Konkrétně toto označení znamená, že dané zařízení spotřebuje ještě o 40 % méně energie, než vyžaduje energetická třída A+++.

V praxi to může být vlastně zanedbatelné množství kilowatthodin, nicméně jako marketingový nástroj to funguje poměrně dobře. Na druhou stranu se spotřebitelé ve všech těch „plus“

a „minus“ už ztrácejí. Obzvlášť když u některých produktových skupin něco takového neexistuje – například u vysavačů, pro něž vznikly štítky mnohem později. V platnost vešly až 1. září 2014 a při jejich navrhování byla Unie poučena nedostatky systému v jiných kategoriích, takže štítky navrhla tak, aby nebyly během roku či dvou překonány. Celkově je však ve štítcích zmatek, což je neštěstí způsobené nepružností bruselské byrokracie. Už v době, kdy vstupovala před pár lety aktualizace u některých produktů v platnost, byly oficiální třídy reálně překonány. Vývoj byl tehdy zkrátka rychlejší než unijní legislativa. Žádný div. V případě chystané změny byl proto kladen důraz na to, aby byly štítky nastaveny tak, aby „vydržely“ delší dobu. U již zmínovaných vysavačů, ale také odsavačů par, trub nebo ohřívačů vody se to již podařilo. Teď je nutné změnit způsob značení u produktových skupin, kde probíhá „štítkování“ dlouhé roky a systém byl nevhodně nastaven. Zbavit se „plus“ za písmenem „A“, popřípadě ryze neoficiálních dodatků v podobě odčítání procent,

ECODESIGN

Energetické štítky jsou pouze indikátorem spotřeby a dalších technických aspektů elektrozařízení. To, co výrobce do značné míry nutí vyrábět pouze energeticky úsporná zařízení, je takzvaná „Ecodesign direktiva“ z roku 2009. Doslova klade mandatorní požadavky na výrobky prodávané ve všech státech Unie. Pro každou produktovou skupinu je samozřejmě specifická, ale například u vysavačů vedla k tomu, že z trhu do značné míry zmizely levné a nekvalitní vysavače vyráběné v Číně, které vykazovaly nízkou účinnost a vysokou spotřebu energie. Výrobci byli nuceni zlepšit celou konstrukci vysavačů, zejména hubice a veškerá těsnění. Díky tomu mohou mít současné vysavače příkon 700 W, a přitom vysávají minimálně stejně jako staré modely s příkonem 2000 W, u kterých vysoce výkonný motor kompenzoval množství konstrukčních nedostatků.

Ecodesign, a tím pádem i energetické štítky, se týkají: praček, sušiček prádla, pračkosušiček, chladniček, mrazniček, myček, odsavačů, trub (elektrických i plynových), zdrojů světla, klimatizací, televizorů, vysavačů, ohřívačů vody, zásobníků teplé vody, zdrojů tepla, a dokonce pneumatik.

je holá nutnost. Nejprve by mělo dojít ke změně u chladniček, praček, televizorů a žárovek.

Nejúspornější zařízení nejprve v třídě C

Jak jsme již zmínili v úvodu, Unie se chce vrátit ke škále od A do G, přičemž dvě nejvyšší třídy by

se v prvních letech vůbec nepoužívaly. Nejúspornější spotřebiče by tak byly ve třídě C, což by odpovídalo v podstatě dnešnímu označení A+++.

Z pohledu marketingu a komunikace je to samozřejmě změna, která velké nadšení mezi mnoha výrobci nezpůsobila. Vysvětlíte zájemci o spotřebič, že starší model, který spadl do třídy A+++ , má vlastně vyšší spotřebu než novinka v třídě C...

Na druhou stranu by se jednalo konečně o systém, který by nebyl překonán během roku či dvou. Podle Evropské komise by měl vydržet minimálně 10 let. Přechod každopádně nebude jednoduchým obdobím, obzvlášť když by měly být štítky retroaktivní – to znamená, že by museli prodejci a výrobci zpětně novými štítky opatřit všechny prodávané výrobky. U relativně nových spotřebičů to problém nebude, protože se hovoří o zhruba půlroční etapě, kdy by výrobky nesly nový i starý štítek, ale u dva, tři nebo více let starých spotřebičů je to samozřejmě nerealizovatelné. Největší problém by nastal v kuchyňských studiích, kde jsou často několik let staré spotřebiče vystavené, takže by se jich museli prodejci po spuštění nového systému štítkování urychleně zbavit.

Jedinou vyloženě špatnou zprávou je, že se nové štítky netýkají topné techniky, kde by se měla na štítcích nadále používat „plus“. Revize těchto štítků byla odsunuta z roku 2018 až na rok 2024. Následný proces pak bude trvat ještě několik let.

Přestítkovat přes noc?

O novém systému štítků se nadále vedou jednání – Evropský parlament v létě změnu schválil, nic-

méně jde o pouhé stanovisko, které nadále povede k jednáním s Radou zastupující jednotlivé členské země. Přesná podoba štítků a další parametry ještě jasné úplně nejsou. Poslanci každopádně požadují jasné informace o energetické účinnosti výrobku a jeho absolutní spotřebě v kilowatthodinách za rok nebo za „relevantní dobu“.

SIEMENS IQDRIVE

Jedním z výrobců domácích spotřebičů, který se významně zasazuje o snižování spotřeby energie, je společnost BSH. Mnoho výrobků jejich značek Bosch a Siemens už dlouhé roky používá invertorové motory s proměnlivými otáčkami, nižší hlučností a samozřejmě nižší spotřebou. Navíc jsou tyto motory spolehlivější. V současnosti se s nimi už setkáte ve spotřebičích většiny kvalitních značek na trhu. Mezi velké podporovatele invertorů patří také korejská výrobce LG a Samsung.

Odkládejte zdarma vysloužilé elektrospotřebiče na místa zpětného odběru!

- Můžete je odevzdat **prodejci** při koupi nového spotřebiče
- Odevzdejte je na **sběrný dvůr**
- Využijte **mobilních sběrných míst** – informujte se na obecních úřadech
- Další možnosti pro odevzdání naleznete na **www.elektrowin.cz**

Víte, že díky recyklaci elektroodpadu se do přírody nedostává velké množství nebezpečných látek, zejména freonů?

Víte, že spotřebiče nejčastěji obsahují kovy, plasty a jiné materiály (sklo či beton), které se díky recyklaci dají znovu využít?

V průběhu posledního roku, ještě před letním hlasováním v Evropanu, prosádky na veřejnost některé dílčí návrhy. V jednom z nich například zaznělo, že by mělo dojít k přechodu ve všech produktových skupinách najednou. To se ale ukázalo jako zbytečné, protože některé skupiny, jako již zmínované vysavače nebo trouby, mají energetické štítky poměrně krátkou dobu a tyto štítky jsou parametricky nastaveny tak, aby nebyly rychle překonány. Také se hovořilo o povinnosti přeštítkovat prodávané spotřebiče v podstatě přes noc, což by v praxi bylo velmi těžko proveditelné, nebo minimálně extrémně náročné. Nyní je proto ve hře spíše 10denní lhůta.

Jak budou jednotlivé štítky pro konkrétní produktové skupiny vypadat, se nedozvíme s největší pravděpodobností dříve než v průběhu příštího roku. Kolesa byrokracie jsou každopádně v pohybu. A vypadá to, že budou tentokrát překvapivě pružnější, protože EU nechce celou věc řešit jako směrnici, nýbrž jako nařízení. To ve výsledku znamená, že by novinka neschvalovala ještě jednotlivé státy na lokální úrovni, ale vešla by v platnost v celé Evropské unii najednou.

Online databáze všech produktů

Velmi vítaný je požadavek parlamentu na vytvoření veřejně dostupné online databáze, v níž by spotřebitelé i profesionálové našli přesné informace o všech výrobcích, které štítkování podléhají. V současnosti nic takového neexistuje a Evropská unie je paradoxně jediným rozvinutým regionem, jenž takovou databázi nemá. Úra-

dy musejí nyní data o produktech složitě získávat od jednotlivých výrobců nebo je draze nakupovat. Parlament chce, aby vznikla databáze do roku 2018 a aby ji mohly využívat weby a aplikace radící spotřebitelům s nákupem energeticky efektivních výrobků. Pokud by náhodou nějaký produkt nesplňoval podmínky, mohl by ho uživatel vrátit a získat zpět veškeré finance.

SPOTŘEBITELÉ PREFERUJÍ ÚSPORNOST

Panelové výsledky Consumer Choices, GfK Czech, za velké domácí elektrospotřebiče z období ledna až srpna letošního roku jednoznačně ukazují na další nárůst podílu energeticky úsporného sortimentu. Zřetelný je například u praček, kde z celkové poptávky pokryly modely energetické třídy A+++ už 61% a výrobky o třídu nižší 18% – před rokem zaujímaly dohromady o 8 procentních bodech méně. Tržní podíl koresponduje se šíří prodáváného sortimentu: 627 modelů třídy A+++ a 220 modelů A++ z celkového počtu 1177 aktivních modelů praček.

Podobně sušiček se na českém trhu prodávalo celkem 213 modelů, z toho v obou vyšších energetických třídách 120. Do celkového prodeje sušiček v kusech se ty nejúspornější promítly 8%, výrobky třídy A++ 61% – v součtu s meziročním nárůstem podílu dokonce o 15 procentních bodů.

Zdroj: Zdeněk Bárta, Consumer Choices Director CZ&SK, GfK Czech

Z aktuální verze nového zákona o „vysloužilých spotřebičích“ budou těžit jen odpadové firmy

Recyklaci a nakládání s vysloužilými spotřebiči má nově řešit samostatný zákon. Radek Hacíperka, generální ředitel sdružení výrobců domácích spotřebičů CECED CZ, ale upozorňuje, že je aktuální verze legislativy značně problematická. Zvýhodňuje odpadové firmy, zatímco výrobci spotřebičů bere nástroje, jak povinnosti, které jim zákon ukládá, plnit.

Do parlamentu by měl zamířit ještě letos nový zákon o nakládání s vysloužilými spotřebiči.

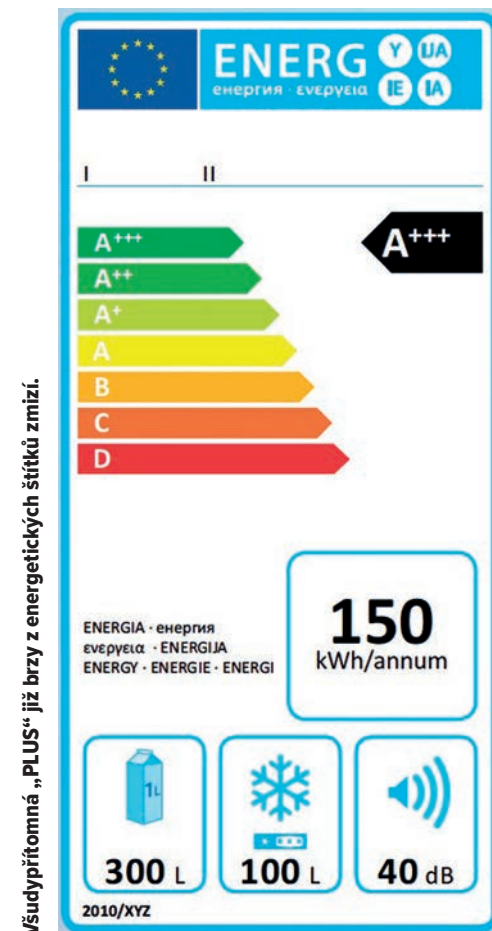
Nakonec byl oddělen od zákona o odpadech. Loni jste tehdejší verzi zákona poměrně hlasitě kritizovali. Jak vnímáte tu aktuální?

Předně je nutné říci, že oddělení zákona o výrobcích s ukončenou životností od zákona o odpadech je pozitivním krokem Ministerstva životního prostředí (dále MŽP). Ale asi bohužel jediným pozitivním krokem, protože se dále minister-

stvo vydalo cestou naprosté podpory odpadových a šrotařských společností. Tím, že se MŽP snaží legislativou oddělit výrobce od možnosti dále nakládat s vysloužilými spotřebiči, nejenže zvyšuje možnost zvýšení recyklačních poplatků, protože výrobci nebudou mít pod kontrolou náklady zpracovatelských firem, ale zároveň brání výrobcům v plnění jejich povinností, které ale na ně legislativně přenáší. Takže pokud jsme loni čistě kritizovali, nyní tuto kritiku akcentujeme s tím, že MŽP novým zákonem podtrhává výrobcům, respektive jimi založeným kolektivním systémům, nohy. V tomto případě by mělo zodpovědnost za recyklaci a další nakládání s vysloužilými spotřebiči převzít Ministerstvo životního prostředí.

Proč se nepodařilo připomínky CECED CZ, potažmo výrobců domácích spotřebičů obecně do zákona zapracovat? Je za tím silné lobbování odpadových firem, které by z této verze zákona těžily?

Ono to není o tom, že by se nepodařilo zapracovat připomínky. Řadu připomínek MŽP akceptovalo a zapracovalo, ale obecně jde pouze o to, že se někdo „probral“ a zjistil, že elektroodpad může být

Všudypřítomná „PLUS“ již brzy z energetických štítků zmizí.

dobrým byznysem. Navíc řada odpadových firem bude mít za pár let problém, v okamžiku, kdy dojde k zákazu skládkování. Proto hledají nová uplatnění. A pro mne osobně je celá věc zajímavá a poučná zkušenost, jak si některé subjekty, a to jak na straně odpadových firem a různých profesních organizací, tak i na straně úřední, vzájemně rozumějí, bez ohledu na zájmy ČR.

Jak hodláte dále postupovat? Podaří se situaci ještě napravit? Výrobci přeci nemohou dostat povinnosti, ale současně přijít o nástroje, jak je plnit.

Máte naprostou pravdu s tím, že plnění povinností může být odebráním nástrojů ohroženo. Zejména při plnění evropských kvót na zpracování. Nám nezbyvá nic jiného než neustále akcentovat toto nebezpečí, a to jak při jednáních s ministerstvy, tak případně posléze v parlamentu. A donutit MŽP, respektive stát k převzetí zodpovědnosti za zpracování, další nakládání s elektroodpadem. S tím, že výrobci, prostřednictvím kolektivních systémů, by byli zodpovědní pouze za sběr, kde už jsou v tuto chvíli kolektivní systémy velmi úspěšné v naplňování požadavků EU.

Co udělá nový zákon s cenami spotřebičů?

Nakládání s vysloužilými elektrospotřebiči, které dosud spadalo do zákona o odpadech, bude nově upraveno samostatným zákonem. Návrh pochází z dílny Ministerstva životního prostředí (MŽP). U odborné veřejnosti ale vzbudil návrh obavy. Ve svých důsledcích by totiž v případě schválení zákonodárci mohl například zvýšit náklady na recyklaci elektroodpadu, což by se nutně promítlo do cen nových spotřebičů.

Tento nově chystaný zákon o výrobcích s ukončenou životností byl předložen do Legislativní rady vlády, ta však jeho projednávání přerušila.

MŽP jako předkladatel zákona totiž v jeho návrhu nevypořádalo některé klíčové připomínky výrobců elektrospotřebičů. „Mohlo by to mít velmi nepříjemné důsledky,“ upozorňuje předseda představenstva ELEKTROWIN a.s. Roman Tvrzník. Nový zákon totiž podle něj ponechává výrobcům za celý recyklační cyklus zodpovědnost, ale v klíčové části tohoto cyklu jim bere možnost kontrolovat celý proces a možnost podílet se na něm.

Vyplývá z toho například riziko nenaplnění kvót na recyklaci, respektive na míru materiálového využití a míru recyklace elektroodpadu, které výrobcům stanovila EU. Ruku v ruce s ním jde riziko zvýšených nákladů na recyklaci. „Ty by se musely promítnout do ceny elektrospotřebičů,“ konstatuje Roman Tvrzník.

Nový zákon o výrobcích s ukončenou životností totiž zavádí tzv. čínskou zeď, která má výrobce elektrospotřebičů zcela oddělit od zpracování a recyklace elektroodpadu.

„Současně ale i nadále stát přenáší na výrobce, respektive jimi založené kolektivní systémy, plnou odpovědnost nejen za sběr, ale právě

i za zpracování a recyklaci elektroodpadu, a zároveň jim bere možnost tento proces jakkoliv ovlivnit. To je nelogické a nekoncepční,“ vysvětluje Tvrzník.

Náklady by se mohly vymknout kontrole

Soukromé firmy na zpracování odpadu by si tak mohly libovolně diktovat ceny za recyklaci. Tyto

vyšší náklady na ni by se pravděpodobně projeví ve vyšších cenách příspěvků na recyklaci, jež tvoří součást maloobchodní ceny lednic, praček, myček nádobí i dalších spotřebičů.

Výrobci dnes v důsledku nízkých marží nemají prostor na to, aby zbytečně drahou recyklaci dotovali. Elektrospotřebiče by tak mohly podražít až v řádu stokorun za jeden výrobek.

V neposlední řadě je zde riziko arbitráže za zmařené investice výrobců do jejich recyklační linky.

„Pokud by ale sběr a zpracování elektroodpadu vážly, mohly by státu hrozit sankce od Evropské komise za neplnění recyklačních kvót (míry materiálového využití a míry recyklace), které se postupně zpřísní. To by potažmo hrozilo i výrobcům, neboť stát může v souladu s evropskou legislativou přenést zodpovědnost na ně,“ varuje Roman Tvrzník.

Není vyloučeno, že se jedná o důsledek lobbingu různých odpadových firem, které si přejí do nového zákona zakotvit svůj monopol a tím diktovat budoucí ceny za recyklaci v ČR. V této oblasti se odhaduje obrát v řádu miliard korun ročně.

Nový zákon o nakládání s vysloužilými spotřebiči může zvýšit jejich ceny

Už od loňského roku se hlasitě diskutuje o novém zákonu o výrobcích s ukončenou životností. Ve zpětném odběru a recyklaci se netočí malé peníze a střetává se v něm proto mnoho různých zájmů. Aktuální verze znění zákona nahrává podle Romana Tvrzníka, předsedy představenstva kolektivního systému Elektrowin pro sběr a recyklaci spotřebičů, odpadovým firmám, pro které by bylo zpracování výrobků výnosným byznysem. Požádali jsme ho o rozhovor, aby nám vysvětlil, co konkrétně výrobcům domácích spotřebičů i kolektivním systémům na zákonu vadí.

Ještě letos by se měl do Poslanecké sněmovny a do Senátu dostat nový zákon o nakládání s vysloužilými spotřebiči. Elektrowin tento zákon poměrně hlasitě kritizuje. Proč?

Hned na úvod bych chtěl říci, že vítáme vyčlenění zákona o výrobcích s ukončenou životností ze zákona o odpadech, ale k mnoha dalším věcem máme výhrady. Aktuálně nicméně došlo k tomu, že Legislativní rada vlády vrátila zákon Ministerstvu životního prostředí (MŽP) k přepracování, což je určitě pozitivní. Otázkou samozřejmě je, jakým úpravám dojde. My kritizujeme současné znění kvůli tomu, že by zákon výrazně zvýšil administrativu na straně kolektivních systémů a výrobců elektrospotřebičů. Velmi se nám potom nelíbí, že nám zákon klade nové povinnosti, ale už nám nedává dostatečné nástroje pro jejich plnění. Dále pak vidíme značný prostor pro to, aby někteří individuální výrobci mohli systém obcházet. Mám tím na mysli např. firmy, které deklarují svoji regionální působnost. A konečně nám vadí, že se ministerstvo důsledně nevypořádalo s takzvaným koordinačním centrem, které by mělo být nástrojem, jenž by srovnal podmínky pro všechny kolektivní systémy na trhu tak, aby plnily všechny povinnosti výrobců za stejných podmínek. Mimochodem právě nedostatky týkající se koordinačního centra byly jedním z důvodů, proč se zákon vrací zpět na MŽP.

Jaké povinnosti zákon výrobcům ukládá? A jak je budou moci podle tohoto zákona plnit?

Ukládá jim stejné povinnosti jako doposud, tedy zajistit zpětný odběr spotřebičů a využití materiálů, nicméně jim nově zakazuje mít vlastní zpracovatelské zařízení. Tím vlastně brání kontrole nad využitím materiálů, jejich toků, potažmo celkové účinnosti recyklace. Zákon také zavádí kvóty na sběr, které jsou v souladu se směrnici EU, a zvyšuje kvóty pro materiálové využití. Jenže kvůli tomu, že by podle nového zákona nemohli výrobci ani kolektivní systémy hlídat proces zpracování, by kvóty pro materiálové využití mohlo být těžké do budoucna plnit. Kvóty na sběr

nám nevadí, ty na využití materiálů při daném znění zákona vnímáme jako značné riziko.

Proč podle vás Ministerstvo životního prostředí nepřihlíделo k připomínce výrobců? Nedává příliš smysl, aby byli výrobci za recyklaci zodpovědní, ale neměli možnost její proces kontrolovat a podílet se na něm.

MŽP se snaží vždy najít určitý kompromis, ale z našeho pohledu v případě tohoto zákona podleho zájmům odpadové lobby. Výrobci si totiž založili kolektivní systém s jediným cílem – plnit ze zákona uložené povinnosti při co nejnižších nákladech. Pro ně není zpětný odběr spotřebičů a jejich recyklace byznys, nejde jim zde o žádný zisk, jen minimalizovat náklady a splnit co neefektivněji povinnosti dané zákonem. Odpadové firmy, které by mohly podle nového zákona recyklaci zajišťovat, mají zájem přesně opačný – generovat zisk. Uvedu příklad. Když odpadové firmy zpracovávaly před zahájením činnosti Elektrowinu chladničky pro Fond životního prostředí, platil stát za jeden recyklovaný kus 750 Kč. V kolektivním systému jsou dnes náklady na zpracování lednice do 150 Kč. Myslím, že to hovoří za vše.

Kdo by tedy měl spotřebiče podle nového zákona odebírat a recyklovat?

Podle nového zákona by mělo být místo zpětného odběru určené výhradně výrobcem, potažmo kolektivním systémem. Jako spotřebitel má každý z nás povinnost odnést produkt na sběrné místo, které má smlouvu s kolektivním systémem. Následně se o přepravu a recyklaci postará již kolektivní systém.

Pokud bude zákon schválen v aktuální podobě, co to podle vás na trhu s domácími spotřebiči způsobí? A jaký dopad by měl zákon na kolektivní systém Elektrowin?

Byl by to již zmíněný prudký nárůst administrativy a nemožnost kontrolovat efektivitu a náklady zpracování. Náklady kolektivních systémů a výrobců by se určitě zvýšily, což by výrobci museli promítnout do koncových cen výrobků.

Co podle vás za tím, že vznikla tato verze zákona a prošla až k Legislativní radě vlády, je?

Myslím, že jde jednoznačně o tlak odpadové lobby. Také nemám dobrý pocit z rozporů mezi jednotlivými hráči ve zpětném odběru, tedy výrobci, kolektivními systémy a odpadovými firmami. Obávám se, že by se někdo v Česku mohl inspirovat maďarským modelem, tedy pokusit

se dostat zpětný odběr zařízení, nebo dokonce celé odpadové hospodářství pod státní agenturu. U současné verze zákona mám strach, že by mohli být výrobci i kolektivní systémy vyšachováni. Uvedu příklad. Než v Maďarsku vznikla státní agentura, tak se před pár lety do 30. června platily příspěvky v určité výši kalkulované kolektivními systémy podle reálných nákladů. Od 1. července vše přešlo pod státní agenturu a rázem byly vyhlášeny direktivně příspěvky trojnásobné. Šlo v podstatě o skryté zdanění. Dovedu si představit, že i u nás by někoho mohlo napadnout, že je zpětný odběr a recyklace výrobků s ukončenou životností snadným způsobem, jak vylepšit státní rozpočet z peněz výrobců, potažmo jimi založených kolektivních systémů.

Elektrowin nedávno oslavil 11 let na českém trhu.

Čeho jste za ty roky dosáhli z hlediska množství recyklovaných spotřebičů a systému jejich odběru?

Za těch 11 let jsme odebrali na 17 milionů elektrozařízení. Je to více než 260 000 tun. Naši síť nyní tvoří na 13 000 sběrných míst, kde mohou občané odevzdat své vysloužilé spotřebiče. Myslím, že ta čísla mluví sama za sebe.

Připravujete nebo jste v nedávné době spustili nějaké nové projekty, které by měly odběr spotřebičů podpořit?

Daří se nám překračovat kvóty stanovené pro sběr, takže nové projekty aktuálně neplánujeme. Snažíme se výrazně snižovat náklady. Také bychom si přáli, aby se k těmto aktivitám, kterých nám běží nadále velké množství, přidaly i další, takzvané „nízkonákladové“ kolektivní systémy. Nové projekty by měly být jedním z úkolů pro již zmiňované koordinační centrum. Proto bychom ho v zákoně o výrobcích s ukončenou životností tak rádi viděli.

Pračka TurboWash™ rychleji vypere a více ušetří

🕒 Šetří čas

🔌 Šetří energii

💧 Šetří vodu

Šetří čas
Rychle a čistě

Turbo praní bez kompromisů

Krátké programy i možnost odložení praní jsou naprosto skvělé nejen pro ty, kdo pospíchají do práce. Co si ale počít s prádlem, pro které běžný krátký program vhodný není? Společnost LG přišla s elegantním řešením: technologií TurboWash™. Během pouhých 59 minut běžnou dávku bavlněného prádla vyperete a zároveň s časem ušetříte i vodu a elektrickou energii.

Za pouhou hodinku si tedy vyperete například oblíbené oblečení, které chcete nosit v nejbližších dnech. Ušetříte-li čas při praní, o to dříve budete mít usušeno a nachystáno k nošení. A jakožto od přírody hospodárný člověk jistě myslíte hlavně na úsporu. Vysoký výkon pračky a rychlé praní zajistí i výrazné šetření energie a vody. Zajímá vás, kolik ušetříte?

Ušetří čas i peníze

Běžný program na praní bavlny, který průměrné pračce zabere až 95 minut, pračka LG díky technologii TurboWash™ s funkcí JetSpray (silné sprchování) zvládne už za 59 minut. Tryska JetSpray totiž plných 120 vteřin silně sprchuje prádlo čistou vodou a propláchne ho tak několikanásobně rychleji než při běžném napouštění vody do bubnu. Výsledkem je dokonale čisté a svěží prádlo za výrazně kratší dobu.

Tato technologie snižuje spotřebu energie až o 15 procent a spotřebu vody až o 40 procent, což je pro představu až 31 litrů na cyklus (Bavlna, 40°).

Pere kratší dobu než kdy dříve, šetří vaše účty a to vše při zachování vysokého výkonu praní. Radujte se z nízkých účtů za spotřebu a za ušetřené peníze si raději vyrazte na dovolenou.

Pohyb bubnu se přizpůsobí

Ať už zvolíte jakýkoliv prací program, v souladu s ním dokáže vynikající technologie 6 Motion Direct Drive od LG kombinovat 6 různých pohybů bubnu. Ty jsou přímo přizpůsobeny jednotlivým pracím programům a typu prádla, pohybují s prádlem podobně, jako kdybyste jej prali ručně, což je efektivní a šetrné zároveň. Díky spojení s regulovanou rychlostí otáčení a schopnosti bubnu otáčet se doleva i doprava přináší pračka mnohem větší výkon a tím i dokonalé a efektivní praní.

Invertorový LG Direct Drive motor je připojen přímo k bubnu pračky, bez použití řemene a řemenice.

Výsledkem je menší opotřebení vnitřních součástí, úspora elektrické energie, vyšší účinnost praní a méně hluku a vibrací. Tato patentovaná technologie 6 Motion Direct Drive řadí pračky LG mezi technologickou špičku. Vaše prádlo se rozzáří jak čistotou, tak dost možná i radostí.

Ekologické praní a sušení v jednom**Pračkosušička LG F84A8TDH2N**

Teprve pár týdnů je v prodeji tato nová kombinovaná pračka se sušičkou v energetické třídě A, která je unikátní díky mnoha pokročilým technologiím značky LG. Z nich vyčnívá zejména funkce EcoHybrid, umožňující v režimu „Eco“ sušit bez potřeby vody, používané v běžných pračkosušičkách k ochlazení vzduchu a kondenzaci vlhkosti. Spotřeba čisté vody u těchto spotřebičů dosahuje až několika desítek litrů jenom pro proces sušení. Nikoliv však u tohoto modelu LG. Sušit lze také v běžném režimu, pokud potřebuje uživatel prádlo suché rychleji. Kromě toho se vyznačuje sušička přímým motorem Direct Drive s 10letou zárukou, možností parního osvěžení prádla, optimalizací pracího cyklu podle množství vloženého prádla, 14 programů a možností rozšíření programové nabídky o dalších 18 programů pomocí chytrého telefonu, který se k pračce připojí pomocí technologie NFC. Prát lze až 8 kg prádla, prát a sušit bez přerušení až 5 kg.

Předpokládaná cena: 21 990 Kč

Extra úsporné mytí díky invertoru**Volně stojící myčka Beko DFN 39340 X**

Tato nerezová myčka je osazena invertorovým motorem, který jí zajišťuje ještě o 10 % úspornější provoz, než jsou požadavky energetické třídy A+++ . Kromě úsporného provozu s nízkou spotřebou vody přinese do vaší domácnosti velmi efektivní mytí pomocí automatického programu – ten optimalizuje délku programu, intenzitu mytí a použité množství vody na základě informací z integrovaných senzorů, které zjistí stupeň znečištění nádobí. V oblasti členění vnitřního prostoru považujeme za velmi praktickou samostatnou příborovou zásuvku s vlastním oštríkovým ramenem i dodávaný držák na bezpečné mytí vysokých sklenic. Zmínit ještě musíme program Quick & Clean, jenž umyje plnou náplň myčky za 58 minut, a technologii GlassShield, zabráňující korozi skla.

Doporučená cena: 18 090 Kč

Účinné vysávání i zvířecích chlupů se štítkem AAAA**Sákový vysavač Rowenta Silence Force Compact AAAA Animal Care RO6383EA**

Tento vysavač značky Rowenta se chlubí jako jeden z mála na trhu energetickým štítkem s nejlepšími třídami AAAA – tedy energetickou třídou A, třídou účinnosti vysávání tvrdých podlah A, třídou účinnosti vysávání koberců A a konečně třídou prachových emisí A. Dosahuje toho celým souborem vlastností. Například díky kvalitní přepínatelné hubici, kvalitní konstrukci a utěsnění a novému sáčku High Filtration Hygiene+ s vrstvou HEPA. Tento model je speciálně určen pro majitele domácích mazlíčků, protože v příslušenství obsahuje nejen parketovou hubici, hubici na nábytek nebo šterbinovou hubici, ale i mini turbo kartáč pro rychlé a efektivní čištění potahů od zvířecích chlupů.

Doporučená cena: 5 999 Kč

Maximální úložný prostor při minimální spotřebě**Kombinovaná chladnička s šířkou 70 cm Whirlpool B TNF 5323 OX**

Letos v létě zařadila do svého portfolia značka Whirlpool novou chladničku v dynamicky se rozvíjející kategorii 70 cm širokých modelů. Standardní kombinované chladničky mají šířku 60 cm. Díky 10 cm navíc poskytuje chladnička nejen objemově větší prostor (celkově 450 l), ale také prostor širší, takže do něj lze vložit například větší tácy s občerstvením pro návštěvy a podobně. Chladnička v energetické třídě A+++ s roční spotřebou 219 kWh je kompletně beznamrazová (NoFrost), používá inteligentní systém 6. smysl FehControl pro udržení optimální teploty i vlhkosti v chladicím prostoru a technologii Multiflow pro rovnoměrnou distribuci chladného vzduchu a vlhkosti. Maso a ryby v jejím případě vkládejte do zásuvky FreshBox® s teplotou těsně nad nulou, kde vydrží déle čerstvé.

Doporučená cena: 27 990 Kč

Stále čistý kondenzátor zamezí zvyšování spotřeby**Sušička s tepelným čerpadlem Siemens iQ800 WT48Y7W3**

Příchod technologie tepelného čerpadla do sušiček prádla způsobil před pár lety malou revoluci, protože se tito domácí pomocníci, kteří trpěli dlouhé roky vysokou spotřebou energie, stali rázem velmi úspornými. Určitý problém ale způsobuje, že nelze u modelů s tepelným čerpadlem vyjmout kondenzátor, na kterém postupně ulpívají navzdory filtračnímu systému prachové částice, což snižuje energetickou efektivitu zařízení. Značka Siemens nabízí řešení v podobě sušiček s takzvaným samočisticím kondenzátorem. Prezentovaný model spotřebuje ještě o 10 % méně energie, než vyžaduje nejúspornější energetická třída A+++ . Vejde se do ní 8 kg prádla, používá invertorový motor iQdrive a nabízí senzorické sušení prádla.

Doporučená cena: 27 990 Kč

ANKETA: Většina spotřebičů na trhu je dnes už celkem úsporná. Některé dokonce rekordně. Jak může ale sám uživatel péčí o spotřebiče přispět k zachování jejich úsporného provozu?

Jiří Bochníček
produktový specialista a školitel – domácí spotřebiče

LG Electronics

Úsporné spotřebiče jsou trendem dneška a LG je díky svým moderním technologiím jedním z lídrů na trhu. Většina spotřebičů od LG je nyní úspornější než třída A+++. Abyste naplno využili úsporného provozu spotřebiče, měli byste pro to něco málo udělat. Předně si přečíst manuál, což bohužel řada lidí nedělá. V manuálu jsou tipy pro údržbu a úsporný provoz, tedy doporučení, jak spotřebič používat, aby byl jeho provoz co nejúspornější. Jde o vhodné umístění, okolní teplotu a vlhkost, odvětrání, správný způsob plnění a údržby. Právě údržba je zásadní, stejně jako servisujete svůj vůz, starajte se i o své spotřebiče, vrátí se vám to. Chladničku nepřepínajte, zbytečně neotevírejte, nastavte vhodnou teplotu, neblokujte cirkulaci vzduchu a udržujte čistý vnitřek. U praček používejte program Čistění bubny po cca 30 praních, udržujte pračku a její vnitřek v čistotě a také čistěte filtry, obdobná je údržba myčky. Pro provoz sušičky je zásadní čistit filtry a nedoporučuje se před sušením používat aviváž. Výhodou je automatické čištění kondenzátoru, který sušička propláchne 4× až 7× za cyklus sama.

Radka Petrášková
Head of Marketing CZ/SK
BSH domácí spotřebiče

Není sporu o tom, že správná údržba vždy prodlouží životnost spotřebiče. Domácí spotřebiče značky Bosch jsou vybavené řadou inovativních funkcí, které šetří nejen čas, peníze a zdraví, ale také životní prostředí. Zároveň se vyznačují nízkou spotřebou energie a inteligentními systémy, které uživateli údržbu usnadní. Za vyzdvihnutí stojí celosvětově jedinečný bezúdržbový samočiš-

ticí kondenzátor SelfCleaning Condenser, který zajistí sušičce efektivní provoz po celou dobu její životnosti. Běžné kondenzátory se v průběhu času zanášejí a musí být manuálně čistěny. Pokud nedochází k jejich pravidelné údržbě, snižuje se efektivnost sušičky a zvyšuje spotřeba energie. Samočišticí kondenzátor sušiček Bosch se během každého procesu sušení automaticky několikrát propláchne, a díky tomu je zachována nízká spotřeba energie a vysoký výkon po celou dobu jejich provozu.

Chcete šetřit nejen vodu a energii, ale i čas? Letos na jaře uvedla na trh společnost Samsung novou řadu praček AddWash s malými výklopnými dvířky v hlavních dveřích spotřebiče. Díky tomu lze kdykoliv během praní bez ohledu na výši hladiny vody přihodit prádlo, například zapomenuté ponožky, ale také přidat citlivé prádlo až na fázi máchání. Pračka vás na vhodný okamžik dokonce může upozornit notifikací na telefonu. Přicházející novinkou v této koncepci jsou pračkosušičky a příští rok na jaře přijdou ještě pračky s hloubkou pouhých 45 cm a kapacitou na 8 kg prádla.

Daniela Šerhanová
produktová specialista
Whirlpool CR

O každý spotřebič v domácnosti je třeba pravidelně pečovat, aby dobře a spolehlivě fungoval.

Čisticích prostředků je dnes na trhu celá řada, ale produkty značky Wpro se snaží nabídnout zákazníkovi vždy něco navíc. I proto v našem sortimentu najdete především prostředky s všestranným využitím. Například čisticí přípravek s trojí silou, který odvápnuje, odmašťuje a zároveň osvěžuje prostředí uvnitř pračky nebo myčky nádobí, čímž nahrazuje hned 3 běžné detergenty. Doporučuji ho používat každý měsíc, čímž docílíte optimálního výkonu a prodloužíte životnost spotřebičů. Dalším pomocníkem, který najde uplatnění v každé domácnosti, je multifunkční odmašťovací sprej. Hravě si poradí i s velmi odolnou mastnotou a jeho využití je opravdu široké – od trouby přes varnou desku, digestoř až po barbecue gril. A jako bonus lze brát, že příjemně voní a můžete ho použít na horké i chladné povrchy. Trojici univerzálních přípravků perfektně doplňuje čisticí sprej do chladničky a mrazáku, který se postará o čisté a hygienické prostředí. A nemusíte jej vůbec oplachovat.

Antonín Bouma
produktový specialista
Beko

U kombinovaných chladniček, které nemají bezmrazový systém, je důležité pravidelné odmrazování. Lidé ho často podceňují a zanedbávají, ale každý milimetr námrazy zvyšuje spotřebu chladničky. Nižší spotřeba také prospěje mít chladničku plnou – nachlazené potraviny totiž po otevření dvířek a jejich opětovném zavření pomáhají s obnovou teploty. Dokonce není od věci dát do chladicího prostoru PET lahve s vodou, pokud je na ně místo.

Co se týče praček, určitě spotřebitele nabádám k pravidelnému odvápnování, protože vodní kámen se neusazuje jen na topném tělese, ale také v bubnu a vaně. Spotřebu pomůže snížit dále správné dávkování pracích prostředků a aviváže. Pokud dáváte moc, spotřebuje pračka více vody, a tím i energie. V neposlední řadě je dobré se seznámit se všemi programy a používat je podle typu prádla a jeho zašpinění. U sušiček je to samozřejmě pravidelné čištění filtrů a kondenzátoru spolu se správným nastavením programů a požadované úrovně usušení. V kategorii myček potom také čištění filtrů spolu s pravidelným čištěním samotné myčky pomoci k tomu určeného čističe. Se spotřebou pomůže také správné nastavení myčky podle tvrdosti vody. Obecně pak mohou u spotřebičů doporučit využívání takzvaných „eco programů“ – jsou zpravidla delší, nicméně úspornější.

Nová řada prémiových chladniček LG

S technologií **NatureFRESH** udrží chladnička potraviny déle čerstvé a v optimální teplotě díky silnému výkonu lineárního kompresoru, který je srdcem chladničky.

NatureFRESH souhrnně označuje technologie lineárního kompresoru, rozšířenou cirkulaci vzduchu a chytré zásuvky Fresh Balancer a Fresh Converter. Takto budete s chladničkou ještě spokojenější díky úspoře energie, vysoké odolnosti a déle trvající čerstvosti potravin.

Inovace pro lepší život

Úspora energie
a déle trvající
čerstvost
s NatureFRESH

Inverter Linear
Compressor

